Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

1988 йил 4 март
ЖУМА
№ 52 (4.248).

Ўзбекистон Қоммунистик партияси Марказий Қомитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади ◆ Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади ◆ Баҳоси 3 тийин.

ЎЗ УЙИНГГА ЭГА БЎЛ

Мамлакат халқ хўжалиги комплексини ривожлантиришни жадаллаштиришнинг битта муҳим шарти бор: барча меҳнаткашлар бу ишга фаол киришсалар, ўртага қўйилган мақсадлардан астойдил манфатдор бўлсаларгина муваффақият қўлга киритилади. Одамлар тўла куч-ғайрат билан, юксак унумли ва сифатли ишлашга интилишлари учун нима қилиш керак! Бу саволга партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги пленумларидан аниқ жавоб топамиз: партия, совет, хўжалик органлари инсоннинг моддий ва маънавий талаб-эҳтиёжларини тўласинча қондиришга эътиборни кучайтиришлари, одамлар бахтли ҳаёт кечиришлари учун жамики шарт-шароитни муҳайё этишлари лозим.

«Социал соҳа, — деб таъкидлади М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладида, — синфлар ва социал группаларнинг, миллат ва элатларнинг манфаатларини, жамият билан шахснинг муносабатларини, меҳнат ва турмуш шароитларини, соғлиқ-саломатлик ва бўш вақтни ўтказишни ўз ичига олади. Айнан ана шу соҳада меҳнаткашларнинг ҳаётий манфаатларига дахлдор бўлган иқтисодий фаолиятнинг натижалари рўёбга чиқади, социализмнинг юксак мақсадлари амалга ошади».

Мамлакат коммунистлари олий йиғинида социал соҳада илгари сурилган асосий вазифалардан бири барча совет кишиларининг турар жойга бўлган эҳтиёжларини тўлароқ қондиришдан иборат. 2000 йилга бориб ҳар бир оила алоҳида квартира ёки уй билан таъминланиши лозим. Бу вазифани амалга ошириш жуда қийин. Аммо биз қайта қуришда муваффақиятларга эришмоқчи бўлсак, шундай қилишимиз шарт.

Яқинда матбуотда КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Якка тартибда уй-жой қуришни ривожлантиришни жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори эълон қилинди. Мазкур ҳужжатда шундай дейилади: «Қурилишнинг бу тури мамлакатда уй-жой муаммосини ҳал этишни жадаллаштириш учун аҳолининг ўз меҳнати билан қатнашиши ва унинг маблағларини жалб қилиш билан биргаликда совет кишиларининг сўнгги йилларда кўпайган пул даромадларини ва жамғармаларини янада тўлароқ ишга солишга, кадрларнинг муқим ўрнашиб қолишларига, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қўшимча равишда етиштиришга, ёш авлоднинг меҳнат тарбиясига ва оилани мустаҳкамлашга кўмаклашади».

Шуни ҳам айтиш керакки, яқин-яқинларгача якка тартибда уй-жой қуришни ривожлантиришга муносиб даражада эътибор берилмади. Бунга энг асосий сабаб шаҳар ва қишлоқларнинг кўпчилик меҳнаткашлари давлат квартиралари ва уйларини олиш ҳисобига ўз турар жой шароитларини яхшилаш умидида бўлиб келдилар. Бинокорлик материаллари камчиллиги, турли-туман ман этишлар ва чеклашлар ҳам бу соҳани ривожлантиришга тўсқинлик қилди.

Қарорда якка тартибда уй-жой қуришга муносабатни тубдан ўзгартириш зарурлиги таъкидланади. Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советларига, халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларига, СССР министрликлари ва идораларига, корхоналар ва ташкилотларга, барча партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларига якка тартибда уй-жой қуришни ривожлантиришни ғоят муҳим социал-сиёсий ва иқтисодий вазифа деб ҳисоблаш тавсия этилди. Қисқа муддат ичида бу соҳадаги аҳволни қатъиян яхшилаш вазифаси илгари сурилди. Қарорда якка тартибда уй-жой қурилишини ташкил этишни яхшилаш, уй қурувчиларга ер участкаси ажратиб бериш ва иморат солишдаги асоссиз чеклашларни бекор қилиш, якка тартибда уй қурувчилар ширкатларини тузиш, уй-жой қурилиши пудрат ва хўжалик усулини ривожлантириш тадбирлари кўзда тутилган.

Ўз маблағлари ва кучлари ҳисобига уй қурувчилар сафини кенгайтириш мақсадида СССР омонат банкига қишлоқ жойларда яшовчи гражданларга ҳовли иморатлари билан бирга якка тартибда уй-жой қуриб олиш учун эллик йил давомида тўлаш шарти билан 20 минг сўмга қадар қарз беришга рухсат этилди. Шаҳарларда якка тартибда уй қуриш учун бериладиган қарз миқдори 3 минг сўмдан 20 минг сўмгача кўпайтирилди, бу қарзни тўлаш муддати 10 йилдан 25 йилгача узайтирилди. Бундан ташқари корхоналар ва ташкилотларга қурилган уй-жойлар қийматининг қишлоқларда камида 40 процентини 50 йил ичида ва шаҳарларда 50 процентини 25 йил ичида тўлаш шарти билан ўз ходимларига сотиш ҳуқуқи берилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг мазкур қарори шаҳар ҳамда қишлоқ меҳнаткашлари учун ўз турар жой шароитларини яхшилаб олишда катта имкониятлар очиб беради. Эътироф этиш керак: республикамизда якка тартибда уй-жой қуриш шу пайтга қадар лозим даражада ривожланмай келди. Жойлардаги партия ва совет органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари бунинг учун ер участкалари камлигини баҳона қилиб кўрсатардилар. Айни пайтда Фарғона ва Хоразм областлари, бир қатор бошқа аҳолиси зич районлар тажрибасидан шу нарса маълум бўладики, агар астойдил исталса, уй-жой тиклаш учун зарур ер участкалари топиш мумкин экан.

Республикада 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган уй-жой программаси ишлаб чиқилди, у Ўзбекистон ССР Олий Совети сессиясида тасдиқланди. Ана шу давр мобайнида 209 миллион квадрат метр ҳажмда уй-жой қурилиши, бошқача айтганда ҳозирги турар жой фондини икки баравар кўпайтириш лозим. Якка тартибда иморат солувчилар ана шу улуғвор вазифанинг муваффақиятли ҳал этилишига катта ҳисса қўшишлари мумкин. Аммо республикамизда бу имкониятдан ниҳоятда қониқарсиз фойдаланилмоқда. Якка тартибда уй-жой қуриш ҳажми ҳозирча суст ўсмоқда, бир қатор областларда ҳатто қисқариб бораяпти. Қишлоқ аҳолисига кўп ҳолларда яшаш учун ноқулай, бунинг устига қиммат турадиган тайёр уйларни таклиф этишади. Банк томонидан қарз бериш, қурилиш материаллари ва транспорт ажратишда ҳам етарли ёрдам кўрсатилмаяпти.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг якка тартибдаги уй-жой қуришни ривожлантиришни жадаллаштиришга доир қарорида белгиланган вазифаларни ҳал этиш учун аҳоли талаб-эҳтиёжларига тўласинча жавоб берадиган, маҳаллий шароитга мос келадиган уйлар лойиҳасини ишлаб чиқиш зарур.

Якка тартибда иморат солувчиларга бинокорлик материаллари ажратишда лозим даражада тартиб ўрнатиш, уларни жойларнинг ўзида ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш жуда муҳим аҳамият касб этади. Республикамизда ана шундай ижобий тажриба тўпланган. Хоразм областида етмишдан ортиқ колхоз ғишт заводлари ишлаб турибди, улар аҳолини камёб бинокорлик материаллари билан таъминлаяпти. Ваҳоланки, 1987 йилда Бухоро областига 47 миллион, Жиззах областига 84 миллион ва Сирдарё областига 61 миллион ғишт ташиб келиш кўзда тутилган эди. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатадики, бизда 3—4 йил мобайнида маҳаллий қурилиш материаллари — ғишт, тош, оҳак, қумни бир областдан иккинчисига ташиб ўтишга барҳам бериш учун ҳамма имкониятлар бор. Бу резервдан оқилона фойдаланиб, аҳолига бинокорлик материаллари сотишни анча кўпайтириш мумкин.

Партия ва ҳукуматнинг якка тартибдаги уй-жой қуришни ривожлантиришни жадаллаштириш соҳасида илгари сурган вазифалари муҳимлигини ҳисобга олиб, область ва район партия комитетлари, халқ депутатлари область ва район Советларининг ижроия комитетлари, хўжалик ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ўз маблағлари ҳисобига уй қуриб олиш истагида бўлган одамларга ҳамма шароитларни яратиб беришлари, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашлари ҳамда яқиндан ёрдам кўрсатишлари лозим. Шундагина 2000 йилгача ҳар бир совет оиласини алоҳида уй ёки квартира билан таъминлаш муаммосини муваффақиятли ҳал этиш мумкин.

Сурхондарё области Шеробод районидаги «Гулистон» совхози деҳқонлари чигитни пуштага экишнинг ҳадисини олишган. Синалган бу усулнинг афзаллиги шундаки, ёғингарчилик бўлган кезларда тупроқ тез етилади, уруғ бехато униб чиқади, ниҳол илдиз касалига чалинмасдан соғлом ўсади, пировардида гектар ҳосилдорлиги ошади. Ҳозир карталар чигит экишга тайёрланмоқда.

СУРАТДА: уруғни пуштага қадаш учун ер олиш пайти.

И. ХЎЖАЕВ фотоси. (ЎзТАГ).

МИРЗАЧЎЛНИНГ МОЙЛИ ЭКИНЛАРИ

Мирзачўл хўжаликларида алмашлаб экишга кунжут ва ер ёнғоқ киритилди. Сирдарё области деҳқонлари пахта майдонларини салкам уч процент камайтириб, ана шу мойли экинлар экишга катта-катта майдонларни ажратдилар. Кунжут Ховос районидаги лалмикор ерларда етиштирилади, ер ёнғоқнинг бир қисми эса суғориладиган майдонларга экилади.

Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитетининг қарори билан бу йил республикада ер ёнғоқ экиладиган майдонлар анча кенгайтирилди. Бу экин алмашлаб экиш системасида тобора муҳим ўринни эгалламоқда. Аммо ер ёнғоқ экадиган махсус сеялкалар йўқ. Шу сабабли олимлар пневматик экиш аппарати бўлган сеялкаларни уруғлик ер ёнғоққа мослаб ундан фойдаланишни тавсия этмоқдалар.

Мойли экинлар экилиши катта фойда келтиради. Тупроқ структураси яхшиланибгина қолмай, хўжаликларнинг кассасига анчагина пул тушади. Чунки ҳосилдорлик 10 центнер бўлганда ҳам ер ёнғоқ экилган ҳар гектар ер 2200 сўм даромад келтиради. Бу эса ҳосилдорлик 30 центнер бўлган бир гектар пахтазор келтирадиган даромаддан кўпроқдир. Оппазлар ва қандолатчиларнинг ер ёнғоққа талаби эса ортиб бормоқда.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети совет гражданларини хизмат ишлари билан чет элларга командировкага юбориш тартибини янада такомиллаштириш масаласини кўриб чиқди.

Партия XXVII съезди ишлаб чиққан йўлга мувофиқ совет жамияти турмушининг ҳамма соҳалари янгиланиб, демократлаштирилиб борилаётган, КПСС билан Совет давлатининг ташқи сиёсий фаолияти активлашаётган, дунёдаги вазиятни соғломлаштириш ва халқлар ўртасида кўпроқ ишонч ҳамда дўстлик муҳитини вужудга келтириш, чет эллар билан ҳар томонлама ҳамкорликнинг замонавий формаларини ривожлантириш, маданий, илмий, ижтимоий, спорт ҳамкорлиги ва бошқа турдаги ҳамкорликларни, маҳаллий алоқаларни кенгайтириш мақсадида янгича сиёсий тафаккур халқаро турмушга жорий этилаётган шароитда чет эл сафарларини ташкил этишни янада яхшилаш муҳим аҳамият касб этади.

Шу муносабат билан баъзи амалий чора-тадбирлар белгиланди.

Хизмат ишлари билан чет элларга чиқиш масалаларини ҳал этиш оперативлигини оширишни таъминлаш мақсадида чет элларга командировкага юбориш соҳасида СССР министрликлари ва идораларининг, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг, уларнинг ташқи иқтисодий ташкилотлари (бирлашмалари)нинг, корхона ва муассасалар раҳбарларининг ҳуқуқлари анча кенгайтирилди. Мавжуд битимлар, протоколлар ва шартномалар асосида ташқи иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик йўли билан шу жумладан ана шундай ҳамкорликнинг янги формаларини (бевосита алоқалар, қўшма корхоналар ва бошқаларни) жорий этиш, чет элларга техникавий кўмаклашиш, етказиб берилаётган техникага хизмат кўрсатиш, харид этиладиган асбоб-ускуналарни қабул қилиб олиш ва уларни ишлатишни ўрганиш, эътирозга оид масалаларни кўриб чиқиш, савдо операцияларини ўтказиш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этиш мақсадида, мутахассисларни чет элларга ўз вақтида юбориш учун шароит яратишга алоҳида эътибор берилади.

Марказда ва жойларда чет элларга командировкага юбориш масалаларини кўриб чиқиш муддатлари қисқартирилади, сафарлар муносабати билан тақдим этиладиган ҳужжатларни расмийлаштириш соддалаштирилади. Чет элларга чиқишнинг илгари марказий ташкилотлар ҳал этадиган баъзи масалалари маҳаллий органлар, ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарининг раҳбарлари ихтиёрига топширилади.

Министрликлар ва идоралар, корхоналар, илмий муассасалар ва бошқа ташкилотлар олдига чет эл сафарларининг самарадорлигини қатъиян оширишга интилиш, шу соҳада чет элдаги совет муассасалари ва уларнинг вакиллари билан ўзаро алоқани яхшилаш вазифаси қўйилди. Элчихоналар, консулхоналар, савдо-иқтисодий ваколатхоналар ва чет эллардаги бошқа совет муассасаларининг диққат-эътибори командировкага юборилган кишилар ўз олдиларига қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишини таъминлаш, бунинг учун тегишли шароит яратиб бериш зарурлигига қаратилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

Илгари хабар қилинганидек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси «Ўзини-ўзи пул билан таъминлаш ва ўз харажатларини ўзи қоплаш, давлат корхонаси тўғрисидаги қонуннинг амал қилиши шароитида «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети ҳамда маъмуриятининг иши тўғрисида»ги масалани кўриб чиққан эди.

«Навоиазот» бирлашмасининг партия комитети ва маъмурияти мана шу ғоят муҳим вазифани амалга оширишга масъулият билан ёндашаётганликлари қайд этиб ўтилди. Қўшма чора-тадбирлар ишлаб чиқилди, уларнинг бажарилишини махсус штаб комиссияси назорат қилиб бормоқда. Цех партия ташкилотлари, партия группалари активлашди. Одамлар билан ишлаш, жонли амалий иш сари бурилиш рўй бермоқда. Ялпи иқтисодий таълим жорий этилган. Туб иқтисодий ислоҳот муаммолари юзасидан раҳбар ходимларнинг билимлари аттестациядан ўтказила бошланди. Хўжалик юритишнинг янги йўллари асосларини ўзлаштириб олиш учун зарур методик қўлланмалар нашр этилди. Барча категориялардаги раҳбарларнинг, сайлаб қўйиладиган партия активларининг семинарлари ўтказилмоқда. Цехларда, бригадаларда, бошқарув ходимлари ўртасида оширилган талабчанлик вазияти вужудга келтирилмоқда, интизом ва тартиб мустаҳкамланмоқда.

Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда демократик асослар, ошкоралик тобора ривожланмоқда. Ҳамма жойда меҳнат коллективларининг кенгашлари сайланган, ишлаб чиқариш вазифаларини ва социал вазифаларни ҳал этишда уларнинг роли кучаймоқда.

Иқтисодий хизмат бўлимларининг фаолияти тубдан қайта қурилди. Интенсив омилларни — меҳнат унумдорлигини, фонд самарадорлигини юксалтириш ҳисобига ўтган йили ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши юзасидан пландан кўзда тутилган суръатлар оширилди, маҳсулот етказиб бериш тўла-тўкис таъминланди. Ишлаб чиқаришнинг фойда келтириши 1986 йилга нисбатан 1,7 баравар кўпайди, қўшимча 1,3 миллион сўм фойда олинди.

1988 йилги план беш йиллик топшириғи даражасида тузилган бўлиб, у ресурслар ва қувватлар жиҳатидан батамом мувофиқлаштирилган. Давлат буюртмаси улуши 80 процентни ташкил этади, маҳсулотни унинг бутун ҳажмида етказиб бериш зиммага олинди. Белгиланган иқтисодий нормативларга кўра, фойданинг 54,8 проценти корхона ихтиёрида қолади, бу эса шу йил уни нормал ривожлантиришни таъминлайди.

Коллектив хўжалик юритишнинг янги шароитининг биринчи ойида умуман уюшқоқлик билан, узилишларга йўл қўймай ишлади. Ишлаб чиқариш ҳажмларини ўстириш юзасидан белгиланган суръатлар таъминланди, маҳсулот буюртмаларга мувофиқ етказиб берилди. Фойда олиш плани ошириб бажарилди. Иш ҳақи, моддий рағбатлантириш фондлари қўшимча тушум олди. Товар маҳсулотининг ҳар бир сўмига харажатлар камайди, барча цехлар пландаги таннархга мувофиқ ишлади.

Шу билан бирга, партия комитети, маъмурият хўжалик ислоҳотини амалга ошириш чоғида ҳали ташкилотчилик ва тарбия ишини янги поғонага кўтара олмадилар, мавжуд техникавий, иқтисодий имкониятлардан тўла-тўкис фойдаланиш билмадилар, инсон омилини кучайтиришга эришмадилар. Бригада пудрати, энг оддий тартибни ўрнатиш йўли билан ижобий натижаларга эришилди. Корхонанинг янгича иш шароитига ўтиши цехлар, сменалар, бригадалар ичида хўжалик ҳисоби билан мустаҳкамланмаган, завод ичида хўжалик ҳисобини ишлаб чиқиш ҳали ниҳоясига етказилмаган. Шу сабабларга кўра, етказилган нормативлар ҳозирги босқичда кутилган самарани бермаяпти. Иқтисодий хизмат бўлимлари ишларини мувофиқлаштирмайди, кам самара билан ҳаракат қилмоқдалар. Шу системадаги ходимлар етарли маълумотга эга эмас, иш ҳақининг янги тариф ставкалари ва окладларига ўтказиш жараёни чўзиб юборилди.

Социал соҳа устун даражада ривожлантирилишини таъминлаш учун партия комитети хўжалик раҳбарларига нисбатан талабчанлик қилмаяпти. Корхонанинг салкам 2000 ходими уй олиш учун навбатда турибди, бироқ уй-жой қурилиши ҳозирча социал ривожланиш фонди ҳисобидан йўлга қўйилган. Кооператив ва якка тартибдаги қурилишни ташкил этиш учун гражданларнинг маблағларидан ва завод имкониятларидан фойдаланилмаяпти. Хўжалик усули секинлик билан олиб борилмоқда. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш, пулли хизматларни кенгайтириш, шу мақсадда кооперативларни ташкил этиш борасидаги силжишлар унча катта эмас. Ёрдамчи қишлоқ хўжалиги ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Тўла хўжалик ҳисоби, давлат корхонаси тўғрисидаги қонунни амал қилиши шароитида бирлашманинг ишлари ҳозир партиявий-сиёсий жиҳатдан етарлича таъминланмаяпти. Партия комитетининг ташкилотчилик фаолиятида бир қолипдаги эски усуллар бартараф этилмаган. Эскириб қолган ёндашувлар ҳамон амал қилмоқда. Бирлашманинг хўжалик фаолиятини чуқур қайта қуришни талаб қилмади, мана шу мураккаб жараёнга барча кадрларни, партия активларини жалб этмади. Касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳам ўз ишларини тубдан қайта қуриш вазифасидан ажралиб қолмоқда.

Меҳнаткашларнинг иқтисодий ўқувини ташкил этишда партия комитетининг нуқсонлари кўриниб турибди. Бу ўқиш кечикиб бошланди, кўпинча эса енгилгина, лекция тусида ўтказилмоқда. Бошланғич босқичнинг муракқаб шароитларида кўргазмали агитация ўз ўрнини топа олмади.

Демократлаштириш, коллектив аъзоларини ишлаб чиқаришни бошқаришга тортиш жараёнлари кечикинчилик билан бормоқда. Бирлашманинг кўпгина ходимлари коллективда янги ҳолатларнинг ҳали кўрмаяптилар, ўзлари меҳнат қилаётган коллективлар ишларини яхшилашда ўз ролини тушунмаяптилар. Бир қанча бўлинмаларнинг раҳбарлари техникавий ва иқтисодий масалаларда қолоқ позицияларда

(Давоми 2-бетда).

БАҲОР ТАШВИШЛАРИ

УРУҒЛИК ТАЙЁРЛАШДАГИ ҚОЛОҚЛИК

Республикада уруғлик чигитни тайёрлашда қийин вазият юз бермоқда. Ўтган йилнинг оғир келган об-ҳаво шароити ҳам таъсир қилди-да, албатта: уруғлик пахта яхши пишмай туриб териб олинган эди.

Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитети кўнгилсизликлар давом этмаслиги учун уруғлик тайёрлашга киришилишидан олдиноқ ишнинг сифат жиҳатига алоҳида эътибор берди: бу масалалар пахтакорлар кенгашида жиддий муҳокама қилинди, селектор кенгашлари чоғида контрол қилиб борилди, мутахассислар жойларга бориб, ишни ташкил этишда, уруғлик тайёрлаш сифатини яхшилаш учун пахта тозалаш заводларига ва моддий-техника таъминотида амалий ёрдам бердилар. Бироқ бу ишлар ҳозирча кутилган самарани бергани йўқ — республиканинг кўпгина областларидаги пахта тозалаш заводлари иш графигидан анча орқада қолмоқда.

— Февралнинг охиригача 150 минг тоннадан кўпроқ уруғлик чигит тозаланди, — деб республика Агросаноат давлат комитети пахта ва канop етиштириш бошқармасининг бошлиғи Р. Назаров вазиятга баҳо берди. — Бу уруғлик экиш учун асосан етарлидир. Аммо об-ҳаво шароити ноқулай келиши мумкинлигини кўзда тутиб уруғлик чигитни ғамлаб қўйишимиз керак. Туксизлантирилган чигит тайёрлашда қолоқлик кўзга ташланмоқда — республика пахта тозалаш заводлари бу соҳадаги топшириқнинг ярмини ҳам уддаладилар. Айниқса, Тошкент, Сирдарё, Жиззах ва Қашқадарё областларидаги пахта тозалаш заводларидаги ишларнинг аҳволи ташвиш туғдирмоқда. Чунки ана шу зоналарда асосий экин майдонларига туксизлантирилган чигит экилади.

Бу йилги шароитда уруғликни албатта саралаш зарурлигига эътиборни жалб этдик. Тайёрланган уруғлик чигитнинг ярмидан кўпроғи саралаб бўлинди. Чигитни саралаш Самарқанд, Қашқадарё ва Тошкент областларида жуда ёмон бормоқда. Навоий, Сурхондарё ва Хоразм область агросаноат комитетларининг пахта тозалаш заводларида эса уруғлик етказиб беришда орқада қолмоқда.

Уруғлик чигит сифати ҳам қаноатланарли эмас. Униб чиқиши жиҳатидан биринчи класс уруғлик ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,6 баравар кам. Жиззах ва Сирдарё областлари пахта тозалаш заводларида инженерлик хизмати ишларининг бўшаштириб юборилиши механик зарарланиши давлат стандарти нормаларидан юқори бўлган уруғлик ишлаб чиқарилишига олиб келди. Чигитнинг қизиб кетиши ҳоллари ҳам юз бермоқдаки, бунга сира ҳам йўл қўйиш мумкин эмас.

Календарда баҳор бошланди. Синоптиклар бу йил баҳор барвақт келишини айтмоқдалар. Пахта тозаловчилар панд бериб қўймасмикан, деҳқонларга уруғлик чигитни ўз вақтида тайёрлаб беришармикан? Муҳлат эса тобора оз қолмоқда.

(ЎзТАГ).

ОБ-ҲАВО ВА ДАЛА ИШЛАРИ

Ўзбекистон ССР Гидрометеорология марказидан

Февралнинг охирги ўн кунида ҳаво анча исиди. Қашқадарё, Сурхондарёда, Навоий областининг суғориладиган зоналари, Фарғона водийси областларида ҳавонинг суткалик ўртача ҳарорати +5 даражадан ошиб, баҳор нафаси сезилди. Республиканинг жанубий районларида ҳароратнинг плюс беш даражадан кўтарилиши одатдагидан бир-икки ҳафта кеч, Фарғона водийсида эса бир-икки ҳафта барвақт қайд этилди.

Ҳароратнинг кўтарилиши туфайли мевали дарахтлар, кузги дон экинлари, хашаки ва табиий ўтларнинг ривожи жадаллашди.

Марказий ва шарқий областларда данакли мева дарахтларининг куртаклари ёппасига бўртгани кузатилди, уруғ мевали дарахтлар одатдагидан 1—2 ҳафта илгари ривожлана бошлади. Жанубий областларда аксарият мевали дарахтлар ёппасига куртак чиқарди, баъзи жойларда эса ўрик одатдагидан 1—2 ҳафта илгари гул кўрсатди.

Жанубда, марказий ва шарқий областларнинг баъзи районларида тутлар ҳам одатдагидан бир-икки ҳафта барвақт ривожлана бошлади. Ток тупларида шира ҳаракатга келди.

Марказий ва шарқий областларда эски беданинг ўсиши кўп йиллик ўртача белгидан 5—10 кун илгари бошланди. Жанубда беда ниҳоллари кўзга ташланиб қолди. Ниҳоллар бўйи 2—3 сантиметрга етди.

Ҳарорат ва намгарчилик етарли бўлгани туфайли декабрда қадалган кузги экинлар уруғи ёппасига униб чиқди. Ой охирида республиканинг аксарият районларида ниҳоллар учинчи барг чиқариш ва туплаш босқичига кирди. Жанубда эса найчалай бошлади. Майсаларнинг бўйи 10—17 сантиметр, суғориладиган ерларда 21—28 сантиметрга етди. Ўсимликлар сони ҳар квадрат метрда 160—260, суғориладиган майдонларда 300—500 тани ташкил этади.

Республикамизнинг ярим саҳро яйловларида, жанубий ва марказий чўл районларида майда ўтлар ривожи бошланди. Қизилқумнинг бошқа жойларида ҳали ўт ўсгани йўқ.

Ҳаво ҳароратининг кўтарилиши қишлоқ хўжалиги машиналари иштирокида дала ишларини, фақат Қизилқум шимолида дала ишлари олиб боришга қор қоплами имконият бермади.

Ойнинг охирги ўн кунида республика бўйлаб далаларни экишга тайёрлаш ишлари бажарилди, баҳорги дон, озуқа экинлари экилди. Жанубий областларда эртанги сабзавот кўчатлари ўтказилди, картошка экилди.

Яқин кунларда республика бўйлаб ҳавонинг илиқ келиши, ҳароратнинг нормадагидан 1—3 даража юқори бўлиши кутилмоқда. Бу эса экинларнинг ривожланишига яхши таъсир кўрсатади. 4—5 мартда ҳавонинг очиқ, ёғин-сочинсиз бўлиши дала ва боғларда баҳорги ишларни авж олдириш имконини беради. 6—7 мартда ёғингарчилик юз бериши кутилмоқда.

А. КОЖЕВНИКОВА, агрометеоролог.

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ ЙЎЛИДАН...

Ҳазорасп районидаги Карл Маркс номли колхоз меҳнаткашлари илгари қўлланилмаган агротехника усулидан фойдалана бошладилар. Қўш ярусли плуглар ўрнатилган тракторлар далага чиқди — эндиликда ерлар ярим метр чуқурликда ҳайдалмоқда.

Хўжалик ҳисобига ўтишга тайёргарлик деҳқонларни янгиликни жорий этишга мажбур қилди. Сўнгги йилларда пахта ва бошқа экинлар ҳосилдорлиги пасайиб кетди. Мутахассислар ўтган йиллардаги ишлар таҳлил қилиб, технологияни такомиллаштириш, деҳқончилик маданиятини ошириш зарур, деган хулосага келдилар.

Резервларни қидириш ишига колхоз агротехника хизмати билан бригадалар инженерлари ҳам қўшилдилар. Улар қўш ярусли плугларни такомиллаштирдилар. Ерларни бундай плуглар билан ҳайдаш тупроқ структурасини, унинг аэрациясини яхшиланибгина қолмай, бегона ўтлар жуда тугаб қолиб кетади. Тупроқнинг устки қатлами сувни ўзига яхши сингдиради, ундаги шўр яхши ювилади.

Колхозда бошқа кўпгина янгиликлар ҳам қўлланилмоқда. Далалар йиртилиб, қўшимча зовурлар қазилмоқда, сувчилар иши ташкил этилди, эндиликда уларнинг меҳнати пировард натижа — шўр ювиш сифатига қараб баҳо берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

(Боши 1-бетда).

турмшибди, бошқариш ва меҳнатни ташкил этишнинг замонавий методларини, хўжалик ҳисобини суст ўзлаштирмоқдалар. Уларнинг айримларида чуқур сиёсий билимлар, ғоявий эътиқод, актив жамоат фаолияти етишмаяпти. Меҳнат коллективларининг кенгашларига конкрет ёрдам берилмаяпти.

Навоий область ва шаҳар партия комитетлари бирлашманинг иқтисодий ҳамда социал тараққиётига етарлича эътибор бермаяптилар, унинг партия ташкилотига тегишли амалий ёрдам кўрсатмаяптилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети мазкур масала юзасидан қабул қилган қарорда «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари ўртоқ С. М. Ждановнинг, бош директори ўртоқ М. Г. Плешковнинг диққат-эътиборини партиянинг экономикани бошқаришни тубдан қайта қуришга доир қарорларини бажаришдаги нуқсон ва камчиликларга, аввалгидек текисчилик ёндашувлари мавжудлигига, корхона ички хўжалик ҳисобини жорий этиш асоссиз равишда чўзилаётганига қаратди. Техника сиёсатида хатолар мавжудлиги, иқтисодий хизмат бўлимлари самарасиз ишлаётганлиги, кўпгина ишчилар, инженер-техник ходимлар янги хўжалик ислоҳотининг талаблари ва афзалликларини яхши билмаётганликлари, меҳнаткашларнинг иқтисодий ўқуви тегишли тарзда ташкил қилинмаганлиги қайд этиб ўтилди.

Тўла хўжалик ҳисоби принципларини жуда қисқа муддатлар ичида цехлар, бригадаларга, ҳар бир ишчига етказиш партия комитети ва маъмуриятнинг ғоят муҳим вазифаси эканлиги таъкидланди. Шу мақсадда бўлинмалар коллективларининг йиғилишларини шу йил март ойи мобайнида ўтказиб, уларда хўжалик ҳисобини жорий этиш билан боғлиқ барча масалаларни муҳокама қилиш, мазкур ишни жадаллаштиришга доир чора-тадбирларни белгилаб олиш топширилди. Кўргазмали агитациядан, радиодан, заводнинг кўп тиражли газетасидан тўлиқроқ фойдаланилсин. Ялпи иқтисодий таълимнинг ташкил этилиши ва унинг сифати қайта кўриб чиқилсин, у бевосита ишлаб чиқаришга яқинлаштирилсин. Ўқиш узлуксиз жараёнга айлантирилсин. Пропагандист кадрлар мустаҳкамлансин. Ўқишнинг бориши, билимларни текшириш устидан қаттиқ партиявий назорат ўрнатилсин. 1988 йилнинг 1 июлига қадар иқтисодий хизмат бўлимларининг ходимлари аттестациядан ўтказилсин, тегишли малакага эга бўлмаган кишиларнинг бундай лавозимларни эгаллаши каби ҳолларга барҳам берилсин. Завод ички хўжалик ҳисобини жорий этиш шу йилнинг биринчи ярми охиригача ниҳоясига етказилсин. Тўла хўжалик ҳисоби шароитидаги иш янги тариф ставкалари ва окладларига ўтиш билан боғлансин.

Бирлашманинг меҳнат коллективи кенгаши ишлаб чиқиб, партия комитети маъмурият билан биргаликда кўриб чиққан комплекс программа маъқулланди. Бу программа корхонанинг 1995 йилгача бўлган даврда ишлаб чиқариш-техникавий даражаси ва маҳсулот сифати, мавжуд потенциалдан самарали фойдаланиши, социал тараққиёт юзасидан илғор марраларга чиқишини кўзда тутади. Шу билан бирга, фан-техника тараққиёти ривожланишини жадаллаштириш ҳисобига 1988—1995 йиллар мобайнида ҳар йили асосий фондларни 8—10 процент янгилаб бориш мўлжалланади. Шу асосда яқин 3—4 йил мобайнида қувватлар лойиҳадаги кўрсаткичларга қадар оширилади. Маҳсулот сифати анча яхшиланади. Фойда, ишлаб чиқариш рентабеллиги ўсиши таъминланиб, 1990 йил охирига борганда 25 процентга етказилади. Бирлашма кучлари билан хўжалик қурилиши ишлари ҳажми кенгайтирилади: 1990 йилда 2 миллион сўмликка қадар, 1993 йилда 6 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади. Ана шу мақсадда 1989 йилда қурилиш-монтаж бошқармаси тузилади. Талаб қилинувчи уй-жойларнинг учдан бир қисми хўжалик усули билан қурилади. Уй-жой программаси умуман 1998 йилда ҳал этилади. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш иш ҳақи фондининг бир сўми ҳисобига 1988 йилги 15 тийиндан 1990—1991 йилларда 1 сўмгача кўпайтирилади. 1988 йилнинг иккинчи ярмида Тошкент шаҳрида фирма магазини очилади. Пулли хизматлар юзасидан 1991 йилда иш ҳақи фонди ҳажмининг 8—10 проценти даражасига чиқилади. Ёрдамчи хўжалик ривожлантирилади. Ишлайдиган бир кишига етиштириладиган гўшт 1990—1991 йилларда 30 килограмм бўлишига эришилади. Иккиламчи иссиқлик ресурсларидан фойдаланиб, икки йил мобайнида ҳар бир юмушчига камида бир квадрат метр ҳисобидан теплицалар қурилади.

Партия комитетига, цех партия ташкилотларига қайта қуриш талабларини амалий натижаларга айлантириш ишини кучайтириш вазифаси топширилди. Ташкил этиш ва бошқаришнинг иқтисодий методларини такомиллаштиршга, тўла хўжалик ҳисоби ҳамда ўзини-ўзи пул билан таъминлашни жорий этишни жадаллаштиришга алоҳида эътибор берилсин. Ошкоралик ва демократиялаш шароитида оммага сиёсий раҳбарлик методлари эгаллансин, одамларнинг кайфиятлари ва эҳтиёжларидан бохабар бўлиб, коллектив турмушининг энг муҳим проблемалари юзасидан улар билан доимо маслаҳатлашиб турилсин. Ишчилар, инженерларнинг қайта қуришда шахсан қатнашуви масалалари юзасидан улар билан суҳбатлашиб туриш практикага жорий этилсин, ижтимоий-сиёсий аттестациядан ўтказиш, коммунистларнинг устав талабларини қандай бажараётганликлари ҳақидаги ҳисоботларини тинглаш кенгайтирилсин. Кадрлар билан олиб бориладиган ишлар такомиллаштирилсин. Шу мақсадда пухта резерв яратишни, раҳбарлик ишларига янги ёш кучлар келишини, ишчиларнинг маҳорати, мутахассисларнинг профессионал билимлари ўсишини кўзда тутувчи истиқболли программа ишлаб чиқилсин. Раҳбарларни конкурс системаси билан алмаштириш кенгроқ кўламда жорий этилсин.

Одамларнинг социал активлиги ва меҳнат ғайратини юксалтириш учун идеология ишидан тўлароқ ва самаралироқ фойдаланилсин, меҳнаткашлар онгини қайта қуриш руҳида шакллантиришда идеология ишининг роли оширилсин. Идеология иши жанговар тусда бўлсин, у бирлашманинг конкрет вазифалари билан чамбарчас боғлаб олиб борилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Навоий область ва шаҳар партия комитетлари эътиборини бирлашманинг техникавий ва социал тараққиётидаги камчиликлар учун партия комитетига, маъмуриятга нисбатан етарли даражада талабчан бўлмаётганликларига, коллективни тўла хўжалик ҳисоби шароитида ишлашга ўз вақтида тайёрлашни таъминлай олмаганликларига қаратди. Корхона партия ташкилоти, хўжалик раҳбарларининг куч-ғайратини туб иқтисодий ислоҳот ва демократиялашни амалга оширишга, ишлаб чиқариш топшириқлари ва мажбуриятларини бажаришда уларга реал ёрдам беришга сафарбар этиш вазифаси топширилди.

Навоий область ижроия комитети хўжалик усулида ва якка тартибда уй -жой қуриш учун «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасига ер ажратиб беришда сансалорлик қилганлиги кўрсатиб ўтилди. Область ижроия комитетининг раиси ўртоқ А. А. Айдарқуловга шу масалани бир ой ичида ҳал қилиб, натижасини Марказий Комитетга маълум қилиш таклиф этилди. СССР Минерал ўғит ишлаб чиқариш саноати министрлиги азот саноати давлат институтининг Чирчиқдаги филиали уй-жойларни социал-маданий-маиший объектлар ҳамда инженерлик коммуникациялари билан комплекс ҳолда қуриш учун зарур лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқишда бирлашмага ёрдам берсин. «Навоиазот» бирлашмасига ўз микрорайонини шу йилиёқ қура бошлаш масаласини ишлаб чиқиш тавсия этилди.

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан

ИНСОН КЎНГЛИ ГУЛДАН НОЗИК

И. АБДУЛЛАЕВА,
Шаҳрихон шойи тўқиш фабрикаси ишлаб чиқариш лабораторияси ходими, КПСС XXVII съезди делегати

Қадрдон коллективим меҳрибонлик қилмаганида уй бекаси бўлиб қолишим мумкин эди. Дастлаб бу даргоҳ эшигига не-не умидлар билан қадам қўйганим ҳалигача кўз ўнгимда. Илиқ қарши олиб, дил сўзларимни диққат билан эшитишди. Орзуим ушалди: шойи тўқувчилар сафига қабул қилиндим. Бағри кенг, сахий мураббийлар тарбиясини олдим. Кишилар ўртасидаги самимийлик, меҳру оқибат кўнглимни кўтарди, жўшқинлик бахш этди.

Биринчи марта мустақил хонатлас тўқишга киришганимда барча мени дилдан табриклади. Яхши одамлар ёрдамида ҳаётда ўрнимни, бахтимни топдим. Ўзимни ҳамкасбларим олдида қарздор деб билардим. Миннатдорчилигимни сидқидилдан тер тўкиб, ишни сифатли бажариш билан изҳор этишга ҳаракат қилдим. Жамоат ишларида фаол иштирок этдим. Одамларнинг қувончу ташвишларини баҳам кўрдим. Йиллар ўтиши билан мусобақа пешқадамлари сафидан ўрин олдим. Ҳа, бизнинг бахтли замонамизда меҳнат кишиси ҳар қадамда эъзозланади. Ўзимдан қиёс: оддий деҳқон фарзанди озод меҳнат туфайли эл-юрт назарига тушдим. КПСС XXVII съездида делегат сифатида иштирок этдим.

Жонажон Москвадан қайтганимдан сўнг ўзимга ва бошқаларга нисбатан талабчанликни оширдим. Эришаётган натижалар танқидий нуқтаи назардан сарҳисоб қилинди. Съезд ҳужжатлари муҳокамасига бағишланган учрашувлар баҳс-мунозара билан ўтди. Ишчилар кўнгилларида борини тўкиб солдилар. Ўшанда бир нарсага иқрор бўлдим: мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланилмаяпти. Ишчи-хизматчиларнинг самарали меҳнат қилиб, кўнгилли дам олишлари ҳақида алоҳида бош қотириш керак. Зеро, инсон омилини кучайтириш партия XXVII съездида ўткир қилиб қўйилди.

Галдаги партия йиғилишида фабрика раҳбарлари, партия, касаба союз комитетлари эътибори ана шу долзарб масалага қаратилди. Коммунистлар таклифи асосида аниқ тадбирлар белгиланди. Директор Ж. Араббоев, касаба союз комитетининг раиси А. Мўминов вақт билан ҳисоблашмай ишлашди. Қисқа вақт ичида белгиланган режалар амалга оширилди. Жумладан, замонавий жиҳозлар қўйилган махсус хоналарда ҳар бир ишчига шкаф ўрнатилди. Дам олиш хонасига иштиёқ билан қадам қўядиган бўлдик. Замонавий мебель, стол-стуллар, рангли телевизор, қўйинг-чи, биз орзу қилган ҳамма нарса муҳайё. Ошхона кенгайтирилди, янги чойхона ишга тушди. Аралаш моллар магазини намунали хизмат кўрсата бошлади. Алоҳида хонада кафетерий очилгани биз —аёлларга катта қулайликлар яратди. Энди озиқ-овқат, кийим-кечак харид қилиш учун шаҳар кезиб вақтни зое ўтказмайдиган бўлдик. Ҳаммаси ўзимизда муҳайё. Шаҳрихондаги якка-ю ягона рангли фотография ҳам фабрикамизда жойлашган.

Белгиланган тадбирларга кўра янги соғломлаштириш пункти очилди. Медицина хизмати кўрсатишнинг турлари бўйича алоҳида кабинетлар мавжуд. Етти нафар малакали врач фабрика чеварлари соғлиғини қўриқлаяпти. Ҳозир барчага маъқул ва манзур бўлаётган фольклор ансамбли ва инструментал-вокал чолғу ансамбли ўз репертуарини кенгайтириб бораяпти. Шу боисдан интернационал дўстлик кечалари, учрашувлар жонли, қизиқарли, бир умрга эсда қоладиган қилиб ўтказилмоқда.

Инсон омилига алоҳида эътибор берилаётгани яна шу нарсада кўринади: ишчиларнинг меҳнат отпускалари соғломлаштириш асосига қурилаётир. Ўтган йили 40 нафардан зиёд тўқувчи мамлакатимизнинг турли санаторийларида дам олди. Баъзилар эса Болгария, Польша, Чехословакия, Ҳиндистон бўйлаб саёҳатда бўлишди. Жорий йилда АҚШ, Япония, Туркия, Австрия мамлакатларига бориш мўлжалланмоқда.

Ёз ойларида Қирғизистон ССРнинг Арслонбоб, Апширсой ва Фарғонанинг Ҳамзаобод сингари хушманзара жойларига бориб дам олиб қайтиш одат тусига кирган.

КПСС XXVII съездидан кейин фабрикада амалга оширилган тадбирлар ишлаб чиқаришда ўз самарасини бераяптими? Ишчи ва хизматчиларда масъулият кучайдими? Ана шу саволлар кўндаланг қўйилиши табиий. Қувонч билан таъкидлайман, барча ўзга куч, ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаяпти. Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига янги-янги ватанпарварлик ташаббуслари юзага келиб, кенг оммалашаяпти. Ўтган йилги натижаларга назар ташлайлик. Планда белгиланган 21 миллион 240 минг сўм ўрнига 25 миллион сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Кўзлангандан анча кўп фойда олинди. Меҳнат унумдорлиги ортди, маҳсулот таннархи арзонлашди. «Н» индексли маҳсулотларни пландагига қўшимча ишлаб чиқариш ҳисобига ўтган йили 86 минг сўм тежаб қолинди.

Ўзаро социалистик мусобақа кун сайин қизияпти. Бу йил 24 миллион сўмлик шойи газламалар тортиқ этамиз. Бу 1987 йилдагидан қарийб 3 миллион сўм кўпдир. Шунингдек, катта ҳажмда халқ истеъмоли моллари тайёрланади. Коммунист ва комсомоллар, халқ депутатлари меҳнат беллашувига қизғин тус беришаяпти. Яқинда зиммамизга оширилган мажбурият қабул қилдик. Ният — Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси очиладиган кунгача фабрика бўйича планга қўшимча 280 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришдир. Маъмуржон Бозорбоев бошлиқ тайёрлов бригадаси, Обиджон Мақсудов, Аъзамжон Жўраев ўртоқлар етакчилик қилаётган тўқувчилар бригадалари июнь ойи охиригача етти ойлик планни бажаришга азму қарор қилишди. Ташаббус район партия комитети томонидан маъқулланди.

Фабрика партия комитети тарғибот-ташвиқот ишларини намунали ташкил этган. Барча қатори КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил февраль пленуми материалларини зўр қизиқиш билан ўқиб-ўрганмоқдамиз. Ҳар бир ишчи ўз фаолиятини янгича талаблар асосида қайта қурмоқда.

«Бизнинг вазифаларимиз улкан ва мураккабдир, — деди ўртоқ М. С. Горбачев февраль пленумида. — Қайта қуриш иш, иш ва яна бир карра ишдир. Қаттиқ, мардона, кундалик ишдир. Буни англаш, қайта қуришнинг муваффақияти учун масъулиятни ҳис этиш маънавий ривожланиш йўлида ҳам олға томон қадам қўйиш демакдир».

Фабрикамиз ишчи ва хизматчилари буни қалбдан тушунмоқдалар, ўз ҳозиржавобликларини, партия режаларини қўллаб-қувватлаётганликларини амалий иш билан тасдиқламоқдалар.

Ўзим ҳақимда камроқ тўхталдим. Сабаби, ўтган йили касалга чалиндим. Дастгоҳ ёнида ишлашга врачлар рухсат беришмади. Шунда қадрдон коллективим, ҳамкасб дугоналаримнинг қайноқ меҳрини, эътиборини яна юракдан туйдим. Барча руҳимни кўтариб, далда берди. Кўп ўтмай ишлаб чиқариш лабораториясида меҳнат қила бошладим. Имкон бўлди дегунча шогирдларим Диломхон, Муҳаббатхон, Толибжон ёнига бориб, касб сирларини қунт билан ўргатаман. Бу ерда содир бўлаётган ҳар бир янгиликдан қувонаман. Ишончим комил: албатта, соғлиғимни мустаҳкамлаб, қадрдон цехимга қайтаман.

Эришилган натижалар билан асло кифояланаётганимиз йўқ. Мавжуд имкониятлардан янада унумли фойдаланиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга қаратилган қўшимча тадбирлар изчил амалга оширилаяпти. Касбимиз ғоят нозик, масъулиятли. Сафимизга келиб қўшилаётганлар сони тобора ортиб бораяпти. Буларнинг ҳаммаси қалбимизда ифтихор ҳис-туйғуларини тоширмоқда.

Фурсатдан фойдаланиб, ғайрат камарини боғлаб меҳнат қилаётган ҳамкасбларимга, замондошларимга шундай деб мурожаат қиламан: «Келинглар, азизлар, партия даъватига амалий иш билан жавоб берайлик. Шундай ишлайликки, виждонимиз олдида ҳамиша пок бўлайлик. Шунда ҳаётимиз сермазмун, завқли ўтади, кўнгилдаги оппоқ ниятлар бирин-кетин рўёбга чиқаверади».

ҚЎЗИЛАТИШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Задарё районидаги «Правда» колхозининг коммунист Қўшбой Отабеков бошлиқ қўйчилик бригадаси аъзолари қўзи олиш йиллик планини муддатидан олдин бажардилар. Мавжуд 800 бош совлиқдан 805 та соғлом қўзи олинди.

Бу ютуққа социалистик мусобақа пухта йўлга қўйилганлиги, барча отарларда онлавий пудрат кенг жорий қилинганлиги натижасида эришилди. Комсомол аъзоси Ҳасанбой Мўминов бошлиқ отар чўпонлари 300 бош совлиқдан 350 қўзи олиб, бу ютуққа салмоқли ҳисса қўшдилар. Тажрибали чўпон Тожибой Норқулов отарида ҳам яхши натижалар қўлга киритилди. Т. Норқулов оиласи 300 совлиқни зооветеринария қоидалари асосида парваришлаб, ҳозиргача 300 та қўзи олди. Шунингдек, Шоқосим Салимов отарида ҳам йиллик план барвақт уддаланди.

Колхоз чорвадорлари Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини муносиб кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ҳар 100 бош совлиқдан олинадиган қўзини 105 тага етказиш ва 400 та қўзини ўстиришга қолдиришни мўлжаллаб турибдилар.

А. БУРҲОНОВ.

Шу кунларда Бўстонлиқ районидаги Карл Маркс номли колхоз яйловларидан қўйчивонларнинг долзарб дамлари давом этмоқда. Бир томондан қишловдан беталофат чиқиш, иккинчи томондан янги туғилган қўзичоқларни меҳр билан парваришлаш заҳматкаш чорвадорлар зиммасида.

Суратларда: 1. Илғор чўпонлар Серик Қанпов (олдинда) ва Мусобир Миникаев. 2. Оилавий пудратни чорвачиликка жорий этаётган бош чўпон Жолдас Эргашев ва унинг турмуш ўртоғи Алмаш. Улар ҳар 100 бош совлиқдан 120 тадан қўзи олишга аҳд қилишган.

В. ПОРТНОВ фотолари.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

ВЕЛИКИЕ ЛУКИ (Псков области). Великие Луки шаҳридаги трикотаж фабрикасида иш ўринларини рационализациялаш тўқувчиларга тўртта ўрнига бешта-олтита машинани бошқаришга имкон берди. Энди сменада меҳнат қилаётган ишчи аёллар сони тенг бараварига камайган бўлса-да, ҳар йили бир миллион 200 минг дона буюм тайёрланмоқда. Ана шу 200 минг дона трикотаж буюмни икки қўли гул уста Л. Сергеева ва В. Аборенкова тайёрламоқдалар. Улар бирваракайига ўнтадан айланма трикотаж машинасида ишлаб, ҳозирнинг ўзидаёқ беш йиллик планларини бажариб қўйишди. Чеварлар Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси очиладиган кунгача олти йиллик топшириқни бажаришга ваъда беришди.

* * *

МИНСК. Бу ерда очилган БССР Госснаби ҳузуридаги хўжалик ҳисобида ишловчи Белоруссия коммерция маркази корхоналар, колхозлар ва кооперативларга ахборот-воситачилик хизматларини таклиф этмоқда. Давлат буюртмасига кирмаган маҳсулотга, шунингдек ортиқча хом ашёга, ишлаб чиқариш чиқитларига, сотилмай қолган товарларга харидор қидириб топиш, турли хизмат кўрсатиш бу марказнинг вазифасидир. Марказ ҳузурида магазин, нусха кўчириб кўпайтирадиган бюро, асбоблар, ускуналар, қурилиш механизмлари ва транспорт воситаларини ижарага берадиган пунктлар ишлаб турибди.

* * *

СТАВРОПОЛЬ. Ставрополь шаҳридаги кўпчилик кишилар иссиқ нон сотиб олиш учун эндиликда нон заводига келмоқдалар. Гап шундаки, ана шу корхона новвойлари ишлаб чиқариш корпуслари ёнида ўз фирма магазинини очдилар, бу ерга замонавий тандирларда пиширилган иссиқ нон келтирилиб сотилмоқда. Шаҳарнинг гавжум кварталларида очилган чоғроқ новвойхона магазинларида ҳам бўрсулдоқ нонлар сотилмоқда. Ана шундай новвойхоналар Кисловодск, Черкесск, Теберда шаҳарларида ҳам очилади.

ҚОҒОЗДА ТАЙЁР, АМАЛДА-ЧИ?

«Ҳақиқати Ўзбекистон», «Ферганская правда» ва «Қишлоқ ҳақиқати» газеталарининг қўшма рейди

Ҳозир қишлоқ механизаторлари ва ремонтчилари учун энг масъулиятли палла: улар техникани экишга ҳозирламоқдалар. Сеялка ва культиваторларнинг ўз вақтида далага чиқиши, агрегатларнинг тўла қувват билан ишлаши уларнинг маҳорати ҳамда кўникмаларига кўп жиҳатдан боғлиқ.

«Пахтакор», «Большевик», «Ўзбекистон» колхозларининг махсус бригадалари Боғдод районида биринчи бўлиб ҳайдов тракторларини, сеялка ва культиваторларни, борона ва плугларни старт чизиғига қўйдилар. Созлаш ишлари бу ерда тажрибали мутахассислар, бош инженерлар А. Жўраев, А. Замзамов, Э. Турсунқуловлар томонидан оқилона ташкил этилди.

Афсуски, машина-механизмларнинг ҳаммаси пухта шайлаб қўйилган хўжаликларнинг рўйхати шу билан тугайди. РАПО маълумотларида эса районда бу муҳим тадбир аллақачон муваффақиятли тугаллангани айтилади. Унда, масалан, «Москва» совхозида экиш агрегатлари, культиваторлар тўлиқ ремонтдан чиқарилган, дейилган. Биз борган куни ҳақиқатан 45 трактордан 44 таси тайёрлов чизиғида эгарланган отдек шай турарди. Моторни юргизсангиз бас, қудратли машиналарга жон кирадигандек. Аслида кўпчилигида аккумуляторлар йўқ, ток ўтказгичлар ўрнатилмаган, айримларида чироқ кўринмайди.

— Аккумуляторлар омборда, — изоҳ берди механизмларни сақлашга жавобгар инженер Х. Абдураҳмонов. — Баъзилари зарядлашга қўйилган. Ток ўтказгичларни эса ремонт-ишлаб чиқариш корхонаси мутахассислари созлашлари керак.

У ўзини оқлаш мақсадида баҳоналарни қалаштириб ташлади-ю, аккумуляторлар нима сабабдан ечиб олинганини тушунтириб беролмади. Айтайлик, ток ўтказгичларни монтёрлар улаб беришар, аммо иккита тракторнинг ўриндиқ эшикларини ким ўрнатади?

Х. Абдураҳмоновнинг айтишича, барча агрегатлар акт орқали қабул қилиб олинган. Бу ҳужжатга эса назорат бўйича механик А. Рустамов билан бош инженер К. Аҳмаджонов жимжимадор имзо чекишган. Афтидан улар тезроқ рапорт беришга шошилиб, қатор нуқсонлардан кўз юмишни афзал кўрганга ўхшайдилар.

Бундай манзарага Жданов номли колхозда ҳам дуч келдик. Бу ерда олдинги хўжаликда бўлганидек, тракторларнинг аксариятида ток ўтказгичлар созланмаган, аккумуляторлар етишмайди. Устига устак 8 та машина қисмларга ажратилган ҳолда эгасини кутмоқда.

«Ленинград» колхозининг марказий устахонасидаги аҳвол бизни айниқса ранжитди. Негаки, 35 тракторнинг ярмидан кўпроғи, яъни 19 таси ҳали ремонтталаб, 4 тасига гильзалар ва поршень зарур, 15 тасининг моторини йиғиш талаб этилади.

Тайёрлов чизиғига қўйилган 16 та агрегатни ҳам камчиликлардан ҳоли деб бўлмайди. Хусусан ток узатувчи симлар сочилиб ётибди, аккумуляторлар ўрнатилмаган, тасмалар янгиси билан алмаштирилмаган. Айрим механизаторларнинг уқувсизлиги туфайли болтлар ростмона қотирилмаган, гидросистема шлангларини улаш унутилган.

Биз механизатор Р. Йўлдошевдан бунинг сабабини сўраганимизда, у бамайлихотир шундай жавоб берди:

— Шланглар омборхонада турибди, зарур бўлганида ўрнатамиз.

— Созланмаган тракторни қандай қилиб тайёрлов чизиғига келтирдингизлар?

— Шатакка олиб.

Биз сафда турган тракторлардан бирини юргизишни илтимос қилдик. Бироқ барча уринишлар беҳуда кетди.

Бунинг учун бутун айбни механизатор-ремонтчилар гарданига юклаш инсофдан эмас, албатта. Область агросаноат комитети материал-техника таъминоти бўлими ваъда қилинган 30 та мойлаш радиатори, 4 та айланма вал, 5 комплект поршень ва гильзаларни, бошқа эҳтиёт қисмларни районга ўз вақтида етказиб бермади.

«Ферганаагроспецремонт» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Охунбобоев филиалида 16 та трактор узоқ вақтдан буён ремонт қилинаётир. Андижон областидаги Москва ва Ленинск мотор ремонти заводлари эса икки йилдирки боғдодликларнинг буюртмасини барбод этиб келмоқдалар.

Муаммолар ва қийинчиликлар етарли. Лекин бу билан жойларда йўл қўйилган камчиликларни оқлаш мумкинми? Асло! Бизнингча, асосий сабаб назоратнинг сусайтириб юборилганида, раҳбарлар ва мутахассисларнинг принципсизлигида, яъни сўз билан иш бирлиги таъминланмаганлигида.

Ечимини кутаётган бошқа масалалар ҳам ташвишлантиради кишини. Аввало ремонтчи-механизаторлар ҳақида, уларнинг унумли меҳнат қилишлари, мазмунли ҳордиқ чиқаришлари хусусида, маҳоратларини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилинмаяпти. «Москва» совхози марказий устахонасининг ҳовлисига қадам қўйган одамнинг лабига учуқ тошади: лой, деталлар сочилиб ётибди, машина-механизмлар очиқда сақланмоқда. Совхознинг номи билан аталувчи бўлим ошхонаси эса санитария-гигиена талабларига мутлақо жавоб бермайди.

Яна бир ачинарли мисол: Жданов номли колхознинг ремонтчи ва слесарлари икки ойдан бери иш ҳақларини олишгани йўқ. Улар касбига боғлиқ бўлмаган юмушларга ҳам жалб этилмоқдалар. Масалан, слесарлар Н. Насриддинов, М. Азизов ва ўртоқлари ноябрь ойида лавлаги теришганди. Ўшанда Н. Насриддиновга бор-йўғи 19 сўм иш ҳақи ёзилган бўлиб, ана шу ҳам ҳанузгача эгасига берилмаган. Марказий устахонанинг бирор ишчиси аттестациядан ўтказилмаганлигини қандай изоҳлаш мумкин?

Бундай кўнгилсиз фактлар район агросаноат бирлашмаси кенгаши раисининг механизациялаш бўйича ўринбосари С. Тожибоевга маълум. Бироқ у юқоридаги воқеаларнинг содир бўлганлигига ишонқирамай қаради. Шунда бухгалтер-экономист М. Бойматов механизаторларнинг ҳақли талабларини далиллар билан исботлаб берди.

Айрим раҳбарларнинг ҳуқуқий саводсизлиги ҳам таажжублантирмаслиги мумкин эмас. Масалан, «Ленинград» колхози марказий устахонасининг мудири Э. Бекмирзаев бош инженер М. Жўраевнинг оғзаки кўрсатмасига биноан олти нафар механизаторни отпускага жўнатиб юборди. Бу буйруқ билан расмийлаштирилмаганлиги, правлениега маълум қилинмаганлиги оқибатида улар табелда йўқ қилинган...

Машина-механизмларнинг нуқсонлари бартараф этилиб, экиш техникаси бугунми-эрта албатта шайланади. Бироқ камчиликларнинг бошқа соҳаларда қайтарилмаслигига ким кафолат бера олади? Бунга йўл қўймаслик аввало хўжаликлар, РАПО раҳбарлари ва мутахассисларининг биринчи галдаги вазифасидир.

К. МУҲИДДИНОВ,
«Ҳақиқати Ўзбекистон» мухбири.

Н. ЧЕН,
«Ферганская правда» мухбири.

А. ТЎХТАСИНОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

ХАЛҚАРО АЛОҚАЛАР

УЛАР БИЛАН ТИНЧ-ТОТУВ ЯШАШ МУМКИН

Америка Қўшма Штатларига бориб қайтган Ўзбекистон делегацияси бошлиғи Э. Қ. ҲАЙИТБОЕВнинг фикри ана шундай

Америка Қўшма Штатларида «СССР: инсон, оила, жамият» деб номланган совет кўчма кўргазмаси ишлаб турибди. У кўпгина шаҳарларга ташриф буюрди. Кўргазма Мемфис шаҳрида (Теннесси штати) фаолият бошлаган 10 январдан эътиборан деярли бир ой давомида томошабинларга Ўзбекистон артистлари концертлар қўйиб беришди.

Республикамиз делегациясига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети халқаро алоқалар бўлимининг мудири Э. Қ. ҲАЙИТБОЕВ бошчилик қилганди. Қуйида унинг капиталистик дунёдаги буюк давлатга сафари давомида олган таассуротлари баёнини газетхонлар диққатига ҳавола этамиз.

— Биз Нью-Йоркка самолётда учиб келганимизда, — ҳикоясини бошлади Эркин Қаҳҳорович, — дастлабки дақиқаларданоқ американикларнинг турмуш тарзи билан қизиқа бошладик. Бизнинг эътиборимизни ҳамма нарса: одамларнинг бир-бирига, чет элликларга муносабатлари, юриш-туришлари, кийинишлари ва ҳоказолар бевосита тортарди. Баригинаси ғайритабиий, мутлақо бегона туюлар, аллақандай дақиқаларда бу кишилар бизни ҳеч қачон тушунишмас, улар билан умумий тил топишиш амри маҳол деган фикрга ҳам келиш мумкин эди. Бироқ дастлабки таассуротларимиз одатдагидек номақбул чиқди.

Авиакомпания вакиллари бизни ғоят очиққўнгиллик, самимий табассум билан қаршилашди. Афсуски, делегациямиз аъзоларидан ҳеч ким инглизчани, кутиб олувчиларнинг ҳеч бири ўзбекча ёки русчани билмасди. Қарангки, аэропортда ватандошларимиз — Америка Қўшма Штатларида доимий истиқомат қилувчи ўзбеклар учраб қолишди. Худди ана шулар таржимонлар ўрнини босишди.

Биз Мемфисгача яна уч соат учишимиз керак эди. Лекин у ерга бошқа авиакомпанияга қарашли самолёт парвоз этаркан. Шу боисдан қайтадан билет сотиб олишни таклиф қилишди. Биз эътироз билдириб, Мемфисгача билет сотиб олганлигимизни, аввалги авиакомпания бизни Теннесси штатига етказмайдиган тақдирда орадаги фарқни қайтариб бериши зарурлигини айтдик. Улар бизнинг эътирозларимизни ишчанлик руҳида баҳоладилар, батамом ҳақ эканлигимизни тан олдилар ва муаммони дарҳол, ҳеч қандай елиб-югуришсиз ҳал этдилар. Жўнаб кетгунимизга қадар Мемфисда бизнинг делегациямизни ким кутиб олажагини, қайси меҳмонхонадан жой ажратилганини ва бошқа масалаларни ҳам аниқлаб беришди. Учиш олдидан мезбонларга ўзбекча совға-саломлар топширганимизда улар беҳад хушнуд бўлишди, самимий ва қизғин ташаккур билдиришди. Хуллас, авиация хизмати аниқ-пухта, ҳеч қандай англашилмовчиликсиз йўлга қўйилган, ҳар қанақа масалани ечиш уларнинг зиммасига юклатилган, бунинг билан пассажирлар овора бўлиб юришмайди. Бизнинг Аэрофлотимиз ўрганса арзийдиган жиҳатлар бор экан, дея ўйлаб қўйдик ўзимизча.

Мемфисда бизни дўстона қаршилашди, меҳмонхонага жойлаштиришди. Бироз ҳордиқ чиқаргач делегациямиз совет кўргазмасида, таъбир жоиз бўлса, ўз вазифасини бажаришга киришди.

— XX аср икки маротаба жаҳон урушини келтириб чиқарди, уларда ўн миллионлаб кишилар қурбон бўлишди. Қон ва кўз ёшлари дарё-дарё оқди. Мамлакатлар ва қитъалар, бутун инсоният бошидан кечирган қайғу-аламни, жабр- зулмни, бахтсизликни тўласинча тасвирлаш мутлақо мумкин эмас. Шундай экан, айтингчи, Эркин Қаҳҳорович, Америка халқи жаҳон ёнғинини учинчи марта алангa олишини ноҳотки истаса? Сиз уларнинг агрессивлик кайфиятини сездингизми?

— Америка Қўшма Штатларининг оддий одамлари тинчлик тарафида турибдилар. Улар вайронгарчиликни эмас, яратувчиликни хоҳлайдилар. Биз бунга дарҳол ишонч ҳосил қилдик. Бироқ Америка ҳарбий-саноат комплекси мутлақо бошқача йўл тутмоқда. Ҳаммамизга маълумки, иккинчи жаҳон уруши тўпларининг садолари тиниб улгурмасданоқ худди ана шу агрессив тўда атом портлашларининг тор-мор этувчи кучи ҳиссиётидан сархуш бўлганича дунёга соҳиблик қилишдек алаҳсирашга, шармандали васвасага берилганди. Улуғворликка бундай интилиш жаҳон аҳлининг ғазабига учраганн эсимизда турибди.

Шу ўринда бир нарсани хотирламаслик мумкин эмас: ўзининг бутун тарихи давомида АҚШ «америкача яккаю ягоналик» сиёсатини ривожлантириб, имкони борича буни оқлаб келдилар, Олло таолонинг амрига кўра «халқлар устидан ҳукм юритиш», «жаҳонни бошқариш» бизга топширилган дея айюҳаннос солдилар. Мамлакатнинг ҳукмрон доиралари ана шу сиёсатни хитоблар дунёсидан амалий ҳаракатлар жабҳасига кўчиришга ҳамиша чиранганларича интилишди. 1953 йилда президент Д. Эйзенхауэр «Тақдир озод дунёга раҳбарлик масъулиятини бизнинг мамлакатимиз гарданига юклаган» дея бежиз айтмаганди. Орадан роппа-роса ўттиз йил ўтгач, яъни 1983 йилда Рональд Рейган «Биз ер юзидаги жамики халқлар учун умид учқуни бўлишдек олижаноб вазифани зиммамизга олганмиз» деган мазмунда «каромат» қилди.

Ҳаммага маълумки, тинчлик учун, инсониятни ҳалокатдан сақлаб қолишнинг мутлақ зарур шарти ҳисобланган ядро қуролисиз дунё учун Совет Иттифоқи олға сурган программа самимий кутиб олинди ва қўллаб-қувватланмоқда. Ана шу сиёсат ва мамлакатимизнинг қуролсизланишга қаратилган шундан кейинги ташаббуслари Женева ва Рейкьявик, сўнгра эса Вашингтон сари йўл очди, пировард натижада ўрта ва яқин олисликка учириладиган ракеталар бўйича шартнома имзоланди. Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги муносабат илиқлашди. Лекин бундай ижобий ўзгаришларнинг мухолифлари ташвишланиб қолишди, советларга қарши тарғиботни кучайтиришди. Улар қуролсизланиш ҳарбий-саноат комплекси даромадларига раҳна солишидангина чўчиганлари йўқ. Бу тоифадагиларни халқнинг СССРга нисбатан эҳтироми ошиб бораётганлиги, меҳнаткашлар жамияти ҳисобланган социализмнинг оҳанграбодек жозиба кучи даҳшатга солмоқда.

Тўғри, аҳолининг маълум қисми коммунизмга ва советларга қарши руҳ билан заҳарланган. Буни сезмаслигимиз мумкин эмасди. Матбуот конференциясида миқтигина бир чол «Ленин ўз асарларида сиёсий тортишувларни фақат уруш йўли билан ҳал қилиш мумкин деб ёзган экан, сизларнинг мамлакатингиз тинчликка астойдил интилмоқда деган фикрга қандай ишониш мумкин? Унинг бу сўзларини ўзим ўқиганман», — дея луқма ташлади.

У ана шу фикрни доҳиймизнинг қайси асарида учратганлигини айтиб беролмади, албатта. Лекин биз Владимир Ильич томонидан ёзилган, Советларнинг иккинчи Бутун Россия съездида қабул қилинган Тинчлик ҳақидаги декрет Совет ҳокимиятининг дастлабки қонунларидан бири бўлганлигини, унда халқаро сиёсатнинг социалистик принциплари, жумладан давлатларнинг тинч-тотув яшашлари принципи ўз ифодасини топганлигини тушунтирдик.

Советларга қарши кайфият уйғотиш мақсадида ғоят таъсирли кучлар мутлақо номуносиб усулларни — «совет ҳарбий хавфи» деб номланган, батамом қўрқитишдан, ғирт ёлғондан иборат йўлларни ишга солишдан ҳам тоймаётирлар. Уларнинг мўлжали тушунарли: ёвуз ниятлилар американикларда Советлар мамлакатига нисбатан қаҳр-ғазаб, кўролмаслик, ҳадиксираш ҳисларини уйғотишмоқчи, коммунизмга, советларга қарши туйғуларни одамлар онгига сингдирмоқчи бўлишади. Кенг истеъмолдаги телевизион кўрсатувлар, шаллақиларча битилган варақалар, бўҳтондан иборат китоблар, шубҳасизки, омманинг бир қисми онгини заҳарламоқда, мамлакатда ўзига хос акс садо бермоқда. Айрим фильмларни бизга ҳам кўрсатишди. Уларда совет кишисининг одмигина, атайлаб танлаб олинган маънавий дунёси тасвирланган. Ҳатто совет аёллари бағритош, қўрқинчли махлуқлар тарзида кўрсатилган. Бунақа актерларни қаердан ҳам топишади денг! «Делегациямиз жумласидан бўлган аёлларимизга бир қаранглар-а, — дедим мен фильмни кўриб бўлгач американикларга. — Булардан лоақал бирови сизлар кўрсатганларга ўхшайдими?» Улар кулиб қўйишди-да, «О, сизларнинг аёлларингиз беҳад гўзал! Ямоқулоқдан иборат кино тасвирлари кайфиятингизни бузмай қўяқолсин», — дейишди.

Қуйидаги ҳолни ҳам тасодифий деб бўлмайди: делегациямиз Теннесси штатида турган кунларда маҳаллий газеталардан бири «Ўзбекистонда порахўрлик» деган сарлавҳа остида материаллар ҳам босиб чиқарди. Тўғри, бу билан улар Америка очганлари йўқ, чунки фактларнинг ҳаммаси бизнинг газеталаримиз ва журналларимиздан олинган, лекин ғоявий мухолифларимиз шу йўл билан Мемфис аҳолисига қандайдир таъсир ўтказишга, бизнинг мазкур шаҳарда бўлишимиз давомида кайфиятимизни бузишга, орага нифоқ солишга интилганликлари аниқ.

Советларга қарши туйғулар билан заҳарланган маҳаллий яҳудийлар ташкилоти тарқатган варақаларда шаҳарда яшовчилар совет кўргазмасига нисбатан бойкот эълон қилишга чақирилади. Буни қарангки, ана шунақа мухолифона хатти-ҳаракатларга деярли ҳеч ким эътибор ҳам бермади. Одамлар ҳар куни бизнинг ҳузуримизга бажонидил келаверишди, меҳмонларимиз бўлишди, кўргазма экспонатларини очиқ-ойдин қизиқиш билан томоша қилишди, Совет Иттифоқининг миллий сиёсат соҳасидаги ютуқлари хусусида сўзловчи кино ва видеофильмларни ҳайратланиб кўришди. Американиклар бизнинг мамлакатимизда юздан зиёд миллатлар ва элатлар чин маънода бир бошпана остида дўстларча, биродарларча, ўзаро ҳамжиҳатлик вазиятида яшаётганликлари ҳамда меҳнат қилаётганликларидан, буларнинг бирортаси ҳам ўз маданиятини, тарихини, ўзига хос хусусиятларини йўқотмаганлигидан беҳад ҳайратланишди, ифтихор ҳиссига чулғанишди. Биз улардан ана шу масалада олдимизда кўндаланг турган муаммолар борлигини ҳам яширмадик, буларни ҳал этиш йўллари хусусида гапириб бердик. Мезбонлар ўз навбатида ҳаётларида кўзга ташланаётган мураккабликлар, дардлар ҳақида ўртоқлашдилар. Айтиш керакки, ҳеч қандай ғазабланишни, бунинг устига агрессивлик кайфиятини сезмадик.

Рости шуки, американиклар истеъдодли, дилтортар халқ, улар билан дўст бўлиб тинчликда яшаш мумкин ва зарур.

— Ўзбекистон делегациясининг кўргазмадаги вазифасини, американиклар уларнинг фаолиятларини қандай баҳолаганликларини муфассал билиш газетхонларимиз учун қизиқарли бўлади, деб ўйлайман.

— Томошабинлар экспонатларни кўриб бўлганларидан сўнг уларни концертга таклиф этишади. Ана шунда Ўзбекистон ССР халқ артисти Б. Ҳамдамов, Тошкент консерваторияси ўқитувчиси П. Мамадалиев, хонанда М. Йўлчиева, созандалар Д. Исломов, М. Азизов, А. Акбаров, раққос ва раққосалар Л. Оқилова, Ш. Эрматова, Г. Исаева, М. Исломова, К. Раҳмонова, Л. Ҳакимова, Н. Шерматовлар ишга киришардилар. Уларнинг маҳорати, гўзаллиги, жозибаси ҳеч кимни бефарқ қолдирмасди, американиклар у ёки бу рақсни, қўшиқни такрорлашни тез-тез сўрардилар, ўзбек миллий чолғу асбобларининг хусусиятлари ҳақида гапириб беришни илтимос қилардилар. Улар ниҳоятда қизиқувчан бўлиб, қўшиқлар, рақслар, кийим-кечаклар, миллий газламаларнинг юзага келиши тарихини билишни истардилар. Хуллас, юзлаб саволлар тушарди. Ҳатто узундан узун сочларни ораста сақлаш қизларга қийин эмасми, дея сўрашди. Беш юз ўринли концерт зали ҳар гал тўлиб кетар, одамлар ҳатто йўлакларда тик туриб қолишарди.

Артистларимиз Мемфисда бўлганларида кўргазманинг ўзида олтмиш марта, ундан ташқарида уч маротаба концерт кўрсатишди. Бундан ташқари миллий масалага бағишланган давра суҳбатида, шаҳарнинг савдо-саноат ва жамоатчилик вакиллари билан учрашувларда иштирок этишди. Кўпдан-кўп томошабинлар ва матбуот фикрига қараганда артистларимизнинг чиқишлари американикларга Ўзбекистоннинг ажойиб санъати, унинг бой маданияти билан танишиш имконини яратди.

Мана таклиф ва мулоҳазалар дафтари. Ир ва Мэри Презент бундай ёзув қолдиришган: «Музикачилар катта истеъдод соҳиблари эканликларини намойиш этишди, асбоблар ниҳоятда қизиқарли. Хонанда ва раққосалар беҳад гўзал, дилбар, кийим-кечаклар ранг-баранг. Биз уларнинг ташриф буюрганликларидан чексиз шодмонмиз. Шу қадар ғайри табиий санъаткни, асти қўяверинг!»

«Бизга умуман концерт, хусусан рақслар, музика, кийим-кечаклар, асбоблар, айниқса одамлар гўзаллиги ниҳоятда маъқул бўлди. Мамлакатимизга хуш келибсиз! Тинчлик ва муваффақият тилаймиз сизларга!» — бу ёзув Чарли ва Мэй Беленциялaрга тегишли.

Уларнинг ҳамшаҳри Чарльз Вебес бундай деди: «АҚШга келганликларингиз ва бизга ўз санъатларингизни намойиш этганлигингиз учун ташаккур! Американикларнинг аксарияти санъатни ҳис этишни эсдан чиқариб қўйган, ўйлайманки, сизлардан анча-мунча нарсани ўрганмоғимиз зарур».

«Истеъдодингиз ва санъатингизни биз билан баҳам кўрганликларингиз учун раҳмат айтаман. Мен бошланғич мактаблар директорлари кенгашининг аъзосиман. Сизларнинг мамлакатларингизга ва мактабларингизга қачон бўлмасин бориш ниятидаман. Сизларга тинчлик-омонлик тилайман. Америкага хуш келибсизлар!» Бу — Нита Жоунснинг фикри.

Горанлар оиласининг таассуроти: «Ажойиб, ниҳоятда ажойиб рақслар! Сизларнинг зарб урувчи чолғувчингиздан ҳатто Жан Кропер ўрганса арзийди. Кунимиз хушвақт ўтганлиги учун сизларга раҳмат!»

«Беқиёс кўргазма. Рақслар ва чолғу беҳад гўзал. Бизнинг гидимиз Ольга шу қадар билимдон эканки, қўяверинг! Куч-ғайратларимизни бирлаштирадиган бўлсак бутун дунёда тинчлик ҳукм суради», — бу сўзларни черков намояндалари ёзиб қолдиришган.

Бетти М. Бид бундай баҳо беради: «Аъло! Сизларни яхшироқ билиш имкониятини яратганлигингиз учун ташаккур изҳор этамиз».

Қалб сўзларининг ҳаммасини бу ўринда келтиришнинг имкони йўқ— уларни ўнлаб кишилар ёзма ва оғзаки тарзда изҳор этишган. Матбуот ҳам бизнинг чиқишларимизга бефарқ қарамади— кўпгина газеталар биринчи саҳифаларда материаллар беришди, артистларимизнинг суратларини босиб чиқаришди.

Кўргазма томошабинларининг аксарияти М. С. Горбачевнинг «Қайта қуриш ва бизнинг мамлакатимиз учун, бутун дунё учун янгича фикрлаш» номли китобини ўқиганлиги маълум бўлди. У СССРда ва АҚШда бир вақтнинг ўзида нашр этилганди. Шу сабабли, табиийки, совет жамиятида рўй бераётган қайта қуриш, ошкоралик, янгиланиш жараёнларининг бориши хусусида ҳаммадан кўп саволлар тушди, уларга аниқ-пухта жавоблар берилди.

Делегациямиз кўпдан кўп шахсий таклифномалар ҳам олди. Таассуфки, вақт етишмаслиги сабабли бу имкониятлардан тўла фойдаланолмадик. Тахминан ўн беш минг ҳам кекса, ҳам ёш диндорларни бирлаштирувчи баптистлар марказига бордик. Бизга мазкур марказнинг вазифалари, унинг аъзолари бажараётган ишлар хусусида ахборот беришди, рақс мактаби фаолияти билан таништиришди. Артистларимиз бир неча рақсни ўрганишди. Шундан сўнг бизнинг шарафимизга кечқурун нонушта берилди.

Мемфис — буюк Миссисипи дарёси бўйидаги шаҳар. Бу ерда тахминан етти юз минг, теварак-атрофдагиларни ҳам қўшиб ҳисоблаганда қарийб бир миллион кишиқ яшайди. Химия, озиқ-овқат, ёғочни қайта ишлаш, металлга ишлов бериш саноати ривож топган. Шаҳар гўзаллиги, ажойиб парк-боғлари билан диққатни тортади. Айтгандай, парклар фирмалар ва алоҳида шахсларнинг хайр-эҳсони эвазига вужудга келтирилган. Шаҳар рок-музика туғилган жой сифатида ҳам ном чиқарган, унинг яратувчиси Элмис Пресли шарафига ёдгорлик ўрнатилган.

Шаҳар билан танишарканмиз, кўпмингкишилик тинчлик намойиши ўтказилишининг гувоҳи бўлдик. Унинг ҳамма иштирокчилари тантанавор кийинишганди. Кейинчалик билишимизча, шаҳар аҳолиси тинчлик учун буюк курашчи, негрлар ҳаракати сардори Мартин Лютер Кинг туғилган кун муносабати билан кўчаларга чиқишган. Автомобилларда, чодирларда, одамлар эгнидаги майкаларда, сумкаларда реакцион кучлар қўлида қурбон бўлган Кинг суратлари тасвирланган. Америка ўзининг энг яхши фарзандларидан бири ҳисобланмиш бу арбоб хотирасини унутмайди, уни ҳамиша эъзозлайди.

Американиклар Валентин куни деб номланган анъанавий маросимни ҳам қизиқарли нишонладилар. Бизда 8 март кунида бўлганидек, уларда февраль кунларидан бирида ҳамма эркаклар аёлларга нисбатан алоҳида мулозамат кўрсатадилар, Оналарига, қизларига, опа-сингилларига, маҳбубаларига гуллар, совғалар тақдим этадилар. Бундай айёмда сонсиз-саноқсиз безаклар шаҳар қиёфасини бутунлай ўзгартириб юборади, ширинликлар, тансиқ таомлар, саноат моллари билан савдо-сотиқ қилиш авжига чиқади. Шуниси ҳам борки, бундай кунларда нарх-наво жиддий чўпчигани яққол сезилади...

Биз ишсизларни, масалан ҳеч қаерда ишламайдиган музикачиларни ҳам учратдик-ки, улар кўчаларда чолғучилик қилиб кун кўришади. Бундайларнинг топиши йўловчиларнинг садақасига боғлиқ. Даҳшатли қашшоқлик, чин маънода бадбахтлик кўринишлари ҳам эътиборимиздан четда қолмади.

Қоғоздан ясалган ашёлар тайёрловчи фирмани бориб кўрдик. Мемфис университетига ташриф буюрдик. Кекса ўқув даргоҳларидан ҳисобланган бу дорилфунун 1812 йилда тузилган экан. Унда ўқиш учун анча-мунча пул керак: шу штатнинг ўзидан бўлган студентлар ойига қарийб минг доллар, хорижийлар, шунингдек бошқа штатлардан келганлар бундан ҳам кўпроқ ҳақ тўлашади. Шу сабабли аксарият ёшлар узоқ муддат давомида ўқишга мажбур, яъни бир йил лекциялар тингласа, бир йилни ишлашга ва пул тўплашга сарфлайдилар. Университет ўзининг ишлаб чиқариш базасига эга бўлиб, омма эҳтиёжига ярайдиган турли-туман нарсалар — майкалар, эмблемалар, вимпеллар, совғалар тайёрланади. Дорилфунун ёшлари меҳнатсевар, қувноқ эканликлари, ҳеч қачон нолимасликлари кўзга ташланди. Бизнинг артистларимиз улар ҳузурида катта концерт кўрсатишди ва ақлни лол қолдирадиган даражада муваффақият қозонишди. Ёшлар билан ҳамиша умумий тил топиш, муштарак манфаатларни аниқлаб олиш мумкин. Улар бизни ниҳоятда қизғин қаршилашди, янада яқинроқ алоқа ўрнатишни таклиф этишди.

— Ўзингизга маълумки, Эркин Қаҳҳорович, америкача оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва уларни сотиш хусусиятлари ҳақидаги гаплар қулоққа тез-тез чалинади. Айтишларича, уларнинг буюмлари керакли жойда пайдо бўлармиш, шу нарсаларнинг ҳаммаси харидорталаб эмиш. Бизнингча, келаси йилда талаб қай даражага етажагини бугуноқ айтиш маҳорати фирмалар табиатига сингиб кетган бўлса ажаб эмас. Бу ҳақда сизнинг фикрингизни билмоқчийдик.

— Катта ва кичик магазинларнинг пештахталарида саноат моллари ассортименти чиндан ҳам кўп ва хилма-хил. Улар асосан ўртача яшайдиганларга мўлжалланган. Ҳаммаси юқори сифатли, нархи у қадар қиммат эмас. Бадавлат одамларга мўлжалланган маҳсулотлар ҳам бор. Мен шундай пойафзалларни кўрдимки, бир жуфтининг баҳоси бир неча доллардан тортиб 150 долларгача, бари кўннинг, хом ашёнинг навига боғлиқ. Ташқи кўринишдан уларни ажратиб бўлмайди. Чўнтагингга қараб харид қилавер.

Савдо-саноат доираларининг вакиллари маҳсулот тайёрлаш технологияси, ишлаб чиқаришнинг нозик жиҳатлари хусусида очиқ гапиришга мойил эмасликларини сездик. Лекин кўп сонли суҳбатлар ва шахсий кузатувларимиз жараёнида уларда бирор бир нозик савдо стратегияси йўқлигини, шунчаки қиммат кўринган нарсаларни арзон сотиш ҳавосини олганликларини пайқадик. Бунда рекламага катта ўрин берилиши, харидорни жалб этиш йўлида чекинмасдан, астойдил ҳаракат қилиниши кўзга ташланди. Мўмай фойда олиш учун кўпроқ сотиш зарур-ку, ахир! Шуниси ҳам борки, реклама қийқириқсиз, дабдабасиз, фақат буюмнинг безалиши, тушунтирувчи сўзлар диққатни тортади. Шунинг ўзидангина мазкур маҳсулот неларга қодирлиги, қанча доллар туриши ва уни қаердан сотиб олиш мумкинлиги англашилади. Мен турли газеталарнинг бир неча сонини келтирганман, ўзингиз кўриб қаноат ҳосил қилишингиз мумкин.

— Мана бу ерда, билишимча, видеомагнитофон намойиш этилган, унинг нархи бор-йўғи 89 доллар...

— Видеомагнитофонлар, мониторлар, бошқа қурилмалар, шахсий компьютерлар ишлаб чиқаришда улар анча олға кетишгани шубҳасиз. Бошқа ашёларга бўлганидек, бу товарлар нархи ҳам турли-туман ва тафовутли, — бир неча доллардан бир неча минг долларгача.

Сизни анча-мунча арзондек туюлиши билан эътиборингизни тортган ана шу магнитофонни кўрганман. Мен нафақат унинг нархи, шу билан бирга яратувчисининг узоқни кўзлаб иш тутгани ҳам қойил қолдирди. У шундай тузилганки, конструкцияси ҳам, ундан фойдаланиш ҳам мураккабдек кўринади. Аслида эса ишлатадиган одамдан ҳеч қандай инженерлик тайёргарлиги талаб этилмайди. Электр тармоғига улансангиз ва тугмачани боссангиз бас. Ташқи жиҳатдан жимжимадор, бежирим, аммо уйга қўйганингизда кўзни толиқтирмайди. Хуллас, харидорнинг кўнглидан келиб чиқилган. Одамларнинг дилидагини билиш эса кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарувчи ҳар қандай фирма учун асосий йўналиш, ҳал қилувчи масала ҳисобланади.

— Сизга, Эркин Қаҳҳорович, америкача қилиб битта савол бермоқчиман: бунақа кўргазмалар уюштириш, делегациялар борди-келдисини йўлга қўйишдан қандай наф бор?

— Турли ижтимоий тузумдаги давлатлар ўртасида тинч-тотув муносабатларни, амалий ҳамкорликни ривожлантириш фақат иқтисодий жиҳатдан фойдали бўлиб қолмай, ўз навбатида коммунизмга ва советларга қарши қарашларнинг негизига болта уради, реакцион кучлар позициясини бўшаштиради. Бу эса муносабатларни мустаҳкамлаш ва янада тараққий топтиришнинг муҳим омилларидан биридир.

Ҳозир Тошкентда, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида «АҚШ ҳаётида ахборот» деб номланган кўргазма намойиш этилмоқда. Уни АҚШнинг ахборот агентлиги (ЮСИА) СССР савдо-саноат палатаси ёрдами билан уюштирди. Кўргазма КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев ва АҚШ президенти Р. Рейган 1985 йилда Женевада учрашган пайтларида фан, маориф, маданият соҳаларида ўзаро алоқалар ўрнатиш ҳамда ютуқларни айирбошлаш ҳақида имзоланган шартномага мувофиқ очилди. Америка жамиятининг ахборотлар оқими кучайган, электроника ривожланган даврдаги турмуш тарзини ифодаловчи экспозицияга томошабинлардан ҳеч ким бефарқ қараши мумкин эмас. Хўш, бундан ким зарар кўради, деган савол туғилади. Ҳеч ким зарар кўрмайди, аксинча, бунинг фойдаси бор.

Биз Ватанимизга қайтарканмиз, йўлимиз яна Нью-Йоркка тушди. Делегациямиз Бирлашган Миллатлар Ташкилотига ташриф буюрди. БМТ жойлашган бинонинг ўзи улуғвор архитектура кошонасидир. Бу ерда Хиросима ва Нагасаки устига атом бомбалари ташлаш оқибатида жафо чекканлар фожиасини, қайғу-аламини, даҳшатини яққол исботловчи минглаб ашёвий далиллар қўйилган. Инсон ақлсизлигининг, кўз кўрмаган, қулоқ эшитмаган ваҳшатнинг исботи булар!

Йўқ, ядро ҳалокатига ҳеч қачон йўл қўйиш мумкин эмас. Иқтисодий, илмий, маданий алоқаларни тинимсиз кенгайтириш зарур. Буларнинг ҳаммаси халқларни бир-бирига яқинлаштиради, ўзаро бойитади, тинчликка хизмат қилади. Буларнинг бари фойдали эмасми, ахир?!

Суҳбатни
Анатолий КОВАЛЕВ
олиб борди.

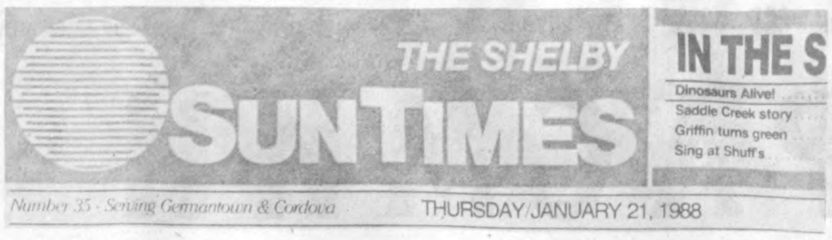

Теннесси штатининг «Сан таймс» газетаси санъаткорларимиз чиқишларини мунтазам ёритиб борди. Ўзбек миллий рақсини ижро этган Шоира Эрматованинг сурати ана шу нашрда босиб чиқарилди.

ЖУРНАЛНИ ВАРАҚЛАГАНДА

«ЎЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ»

Журналнинг 1988 йил февраль сони босмадан чиқди. Унда «Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитетида» рубрикаси остида «Узсельхозхимия» республика ишлаб чиқариш-илмий бирлашмаси фаолиятидаги жиддий камчиликлар, Беруний РАПОсининг хўжалик механизмини такомиллаштириш ва колхоз Уставига риоя этишни назорат қилишга доир ишлари, Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитети ишлаб чиқариш бошқармаси ва меҳнатни илмий ташкил этиш республика марказининг агросаноат комплекси самарадорлигини оширишга оид вазифаларни қандай бажараётгани хусусидаги материаллар ўрин олган.

Давлат корхоналари (бирлашмалари) тўғрисида СССР Қонуни кучга кирди. Янгича шароитларда ишлаётган дала ва фермалар меҳнаткашларининг, АСК корхоналари, ташкилотлари раҳбар ҳамда мутахассислари олдида қатор муаммолар пайдо бўлди. Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари В. И. Антонов билан суҳбатда ана шуларни ҳал этиш йўллари баён қилинган.

«КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!» рубрикаси остида Шўрчи район партия комитетининг биринчи секретари К. Эшбоевнинг «Қайта қуриш шароитларида ишлаяпмиз» сарлавҳали мақоласи берилган бўлиб, унда шўрчиликлар қандай қилиб юксак натижаларга эришаётганликлари ҳақида сўз юритилади.

Қайта қуриш, демократия, ошкоралик — бугунги кунда совет халқи ана шулар билан яшаб, меҳнат қилмоқда. Улар халқ хўжалигининг барча соҳаларига, ҳар бир киши ҳаётига чуқур кириб бориб, меҳнаткашлар онгида янгича тафаккурни шакллантирмоқда, уларни ерининг, ишлаб чиқаришнинг ҳақиқий хўжайини қилиб тарбияляпти. Жиззах областидаги «Фориш» совхозининг катта зоотехниги Х. Сукнатов «Янги вазифаларни ҳисобга олиб» сарлавҳали мақолада қоракўлчиларни ўйлантираётган муаммоларга тўхталган. Ҳозир хўжаликларнинг мустақиллиги ҳақида кўп гапирилмоқда, деб ёзади муаллиф. Агар биз амалда шундай ҳуқуққа эга бўлсак, даставвал сут-товар фермаларини тугатган бўлардик. Чунки кўпчиликда келаётган даромадимизнинг катта қисми уларга ишлатилаяпти.

Мамлакатда илғорлардан ҳисобланган, республикада бир неча йилдан бери пешқадамлик қилаётган Фарғона областидаги хўжаликлараро чорвачилик корхоналарининг ишига чорвадорларда катта қизиқиш уйғонмоқда. Уларнинг ютуғини биргина мисол билан изоҳлаш мумкин: бултур гўштга топширилган ҳар бир бўрдоқининг ўртача тирик вазни 454 килограмм тош босди. Ҳолбуки бу кўрсаткич Қашқадарё областидаги шундай корхоналарда зўрға 272 килограммга етади. Чорвачиликдаги, озуқа тайёрлашдаги кўплаб масалалар «Икки хил ёндашиш —икки хил натижа» сарлавҳали мақолада батафсил очиб берилган.

Атроф муҳитини муҳофаза қилиш кўплаб муаммоларни ўз ичига олади. Улар орасида тупроқ унумдорлигини ошириш учун кураш, оқар ва халқоб сув сарфини камайтириш, ўғитлардан оқилона фойдаланиш, заҳарли химикатларни қўлланишни озайтириш муҳим ўрин тутади. Ҳар йили сел туфайли тупроқнинг анчагина қатлами ювилади. У билан бирга миллионлаб тонна азот, фосфор ва калий беҳуда оқиб кетади. Демак, бу майдонлардан тонна-тонналаб пахта, сабзавот ва бошқа маҳсулотлар олинмай қолади. Самарқанд қишлоқ хўжалиги институтининг бир гуруҳ олимлари шу ҳақда, яъни тупроқ эрозиясидан кўриладиган зарарни камайтириш тўғрисида ҳикоя қилишган.

Шунингдек ушбу сондан ўрин олган «Хўжаликларни ихтисослаштириш жараёнини чуқурлаштириш», «Механизация усулида суғориш резервлари» ва бошқа материаллар ҳам журналхон диққатини ўзига тортади.

ЙЎЛНИНГ ЭГАСИ БОР

Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозида «Йўл харажатлари» жорий этилди. Бу ерда хўжалик ички йўлларини қурадиган ва ишлатадиган комплекс бригада тузилди.

Экономистларнинг ҳисоб-китобларига кўра, хўжалик пахта ва шоли етиштиришдан анча-мунча даромад олгани ҳолда йўлларнинг ёмонлиги пулнинг анча қисмидан маҳрум қилиб турарди. Йўлларни сал-пал «ямаб» тузатишга ҳар йили 10 минглаб сўм пул кетарди. Йўлларнинг ёмонлиги автомобилларни ишдан чиқарар эди, кузги лойгарчиликларда эса машиналар лойга ботиб қоларди. Шоли ташилаётганда кўплаб дон юк машиналари ва прицеплардан тўкилиб, нобуд бўлар эди.

Эндиликда бунга чек қўйилди. Барча хўжалик ички йўлларини асфальтлашга, ўнқир-чўнқир участкаларни текислаб чиқишга қарор қилинди. Бунинг учун тегишли материал, транспорт, ер қазийдиган техника ҳам ажратилди.

(ЎзТАГ).

Спорт хабарлари

ҚУЛ ТУПИ

Европа кубоклари турнирининг чорак финали такрорий учрашувлари бўлиб ўтди. Чемпионлар кубоги учун баҳс юритаётган Киевнинг «Спартак» командаси (хотин-қизлар ўртасида) ГДРнинг «Форвертс» клуби билан бўлган иккинчи ўйинни ҳам ўз фойдасига (26:17) якунлади. Шунингдек «Кубань» коллективи кубок эгалари кубоги мусобақасида муваффақиятли қатнашаётир. Краснодарликлар «Касано» (Италия) клубини икки бор енгиб, ярим финалга чиқдилар.

Чемпионлар кубоги учун кураш олиб бораётган ЦСКА командаси йигитлари ҳам ярим финал йўлланмасини қўлга киритдилар. Армиячилар Исландиянинг «Викингур» клубини доғда қолдиришди —25:20. ЦСКА биринчи матчда ҳам устун келган эди — 24:19. Норвегиянинг «Урад» клубини икки марта мағлубиятга учратган (33:20, 28:23) Минскнинг СКА гандболчилари кубок эгалари кубоги мусобақасида курашни давом эттирадиган бўлишди.

ВОЛЕЙБОЛ

1—6-ўринлар учун кураш олиб бораётган эркаклар командалари (олий лига) навбатдаги учрашувларини ўтказишди. Киевнинг «Локомотив» коллективи Олмаотанинг «Дорожник» командасини мағлубиятга учратди —3:0. ЦСКА—СКА (Минск) матчида ҳам шундай ҳисоб қайд этилди.

ШАХМАТ

Испанияда ўтказилаётган халқаро мусобақада голландиялик Тимман олдинда бораётир. Еттинчи турда Чибурданидзени енгган пешқадам очколар сонини 5,5 тага етказди. Венгриялик Портиш устидан ғалаба қозонган Белявский иккинчи ўринни эгаллаб турибди. Унинг ҳисобида 4,5 очко бор.

Редактор
А. Ғ. МУХТОРОВ.

Ўзбекистон ССР 1988 йилги пул-буюм лотереяси биринчи чиқарилиши бўйича 26-27 февралда Ғазалкент шаҳрида ўтказилган ютуқлар тиражининг

1 ЧИҚАРИЛИШИ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Тиражда лотереянинг беш разрядига умумий суммаси 1.062000 сўм бўлган 515 та буюм ва 275485 та пул ютуқлари ўйналди.

Ютуқлар тиражи лотереянинг бир разрядига ўтказилди. Жадвалда кўрсатилган барча ютуқлар лотереянинг бошқа разрядларидаги шундай серия ва номерларга эга бўлган билетларга ҳам тўланади.

Масалан, серия номери 04680, билет номери 028 бўлган лотерея билети «Жигули ВАЗ-21061» автомашинасини ютганлиги кўрсатилган. Бу—худди шу ютуқ ҳамма разрядлаги шундай серия ва номерли билетларга ҳам чиққанлигини билдиради.

Бошқа буюм ва пул ютуқлари ҳам шундай тартибда ўйналган. Серия номери ва билет номери қуйидагича бўлган лотерея билетларига ютуқлар чиқди.

Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмларнинг номи ва пул ютуғининг миқдори	Ютуққа чиққан буюмнинг нархи (сўм, тийин)
00016	125*)	500 сўм пул ютуғи	—
00049	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
00058	108*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
00086	005*)	250 сўм пул ютуғи	—
00093	140*)	1000 сўм пул ютуғи	—
00108	114*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
00140	029*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
00143	161*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
00144	002*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	102—00
00158	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
00160	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
00180	188*)	500 сўм пул ютуғи	—
00193	107*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган 2х3 м)	360—00
00218	115*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
00224	068*)	«Урал» ИМЗ. 8. 103 мотоцикли	1832—00
00230	195*)	1000 сўм пул ютуғи	—
00234	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
00258	011*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
00259	152*)	50 сўм пул ютуғи	—
00270	025*)	100 сўм пул ютуғи	—
00279	070*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
00350	008*)	50 сўм пул ютуғи	—
00362	008*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
00374	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
00387	188*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
00400	060*)	1000 сўм пул ютуғи	—
00401	118*)	50 сўм пул ютуғи	—
00418	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
00428	042*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
00437	066*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
00445	015*)	50 сўм пул ютуғи	—
00449	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
00538	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
00622	051*)	«Урал» ИМЗ. 8. 103 мотоцикли	1832—00
00639	189*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
00643	027*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
00660	038*)	200 сўм пул ютуғи	—
00685	135*)	200 сўм пул ютуғи	—
00742	155*)	«Электроника» стол соати	40—00
00759	026*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
00769	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
00783	137*)	50 сўм пул ютуғи	—
00795	059*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
00807	042*)	500 сўм пул ютуғи	—
00852	131*)	«Электроника» стол соати	40—00
00871	179*)	500 сўм пул ютуғи	—
00892	026*)	300 сўм пул ютуғи	—
00962	001*)	100 сўм пул ютуғи	—
00990	068*)	200 сўм пул ютуғи	—
01008	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
01022	140*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
01049	137*)	500 сўм пул ютуғи	—
01052	138*)	50 сўм пул ютуғи	—
01059	190*)	1000 сўм пул ютуғи	—
01064	148*)	200 сўм пул ютуғи	—
01090	175*)	200 сўм пул ютуғи	—
01134	003*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
01145	007*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
01150	127*)	«Жигули ВАЗ-2105» автомашинаси	8300—00
01167	110*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
01176	060*)	300 сўм пул ютуғи	—
01199	142*)	500 сўм пул ютуғи	—
01226	026*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
01257	090*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
01260	024*)	250 сўм пул ютуғи	—
01278	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
01285	171*)	300 сўм пул ютуғи	—
01326	003*)	500 сўм пул ютуғи	—
01373	199*)	250 сўм пул ютуғи	—
01386	045*)	300 сўм пул ютуғи	—
01441	150*)	300 сўм пул ютуғи	—
01449	022*)	200 сўм пул ютуғи	—
01495	083*)	100 сўм пул ютуғи	—
01496	166*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
01511	028*)	200 сўм пул ютуғи	—
01545	139*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
01592	163*)	250 сўм пул ютуғи	—
01626	107*)	50 сўм пул ютуғи	—
01636	015*)	«Рига-24» Делта мопеди	265—00
01700	095*)	50 сўм пул ютуғи	—
01717	058*)	500 сўм пул ютуғи	—
01753	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
01777	059*)	300 сўм пул ютуғи	—
01801	136*)	300 сўм пул ютуғи	—
01804	128*)	300 сўм пул ютуғи	—
01832	104*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
01871	022*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
01873	001*)	500 сўм пул ютуғи	—
01894	046*)	50 сўм пул ютуғи	—
01953	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
01977	172*)	200 сўм пул ютуғи	—
02018	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
02028	175*)	500 сўм пул ютуғи	—
02034	068*)	200 сўм пул ютуғи	—
02038	173*)	300 сўм пул ютуғи	—
02068	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
02080	098*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
02126	117*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
02130	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
02141	027*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
02149	147*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	360—00
02224	194*)	50 сўм пул ютуғи	—
02236	177*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
02284	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02289	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
02303	103*)	300 сўм пул ютуғи	—
02306	165*)	«Урал» ИМЗ. 8. 103. мотоцикли	1832—00
02318	139*)	200 сўм пул ютуғи	—
02321	030*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
02339	014*)	300 сўм пул ютуғи	—
02358	200*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
02367	004*)	200 сўм пул ютуғи	—
02407	044*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
02417	184*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
02431	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02439	119*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
02475	165*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
02477	135*)	100 сўм пул ютуғи	—
02492	111*)	100 сўм пул ютуғи	—
02565	161*)	50 сўм пул ютуғи	—
02566	143*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
02604	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02617	172*)	50 сўм пул ютуғи	—
02621	108*)	50 сўм пул ютуғи	—
02628	064*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
02636	127*)	250 сўм пул ютуғи	—
02643	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02665	016*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
02671	009*)	250 сўм пул ютуғи	—
02678	162*)	50 сўм пул ютуғи	—
02680	112*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
02689	022*)	300 сўм пул ютуғи	—
02690	193*)	200 сўм пул ютуғи	—
02747	107*)	«Рига-13» мопеди	145—00
02794	171*)	50 сўм пул ютуғи	—
02800	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02837	157*)	1000 сўм пул ютуғи	—
02853	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
02874	074*)	250 сўм пул ютуғи	—
02902	017*)	100 сўм пул ютуғи	—
02916	191*)	1000 сўм пул ютуғи	—
02942	167*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
03016	101*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
03047	045*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
03069	186*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
03090	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
03117	137*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
03126	175*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
03133	065*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
03181	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
03222	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
03231	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
03258	052*)	500 сўм пул ютуғи	—
03272	091*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
03294	023*)	250 сўм пул ютуғи	—
03295	061*)	300 сўм пул ютуғи	—
03309	003*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
03317	084*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
03329	065*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
03353	052*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
03360	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
03379	104*)	100 сўм пул ютуғи	—
03402	192*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
03411	121*)	50 сўм пул ютуғи	—
03431	156*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
03437	107*)	«Москвич-412» автомашинаси	7397—00
03461	011*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
03491	188*)	«Электроника» стол соати	40—00
03501	019*)	250 сўм пул ютуғи	—
03511	027*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
03545	061*)	1000 сўм пул ютуғи	—
03560	072*)	250 сўм пул ютуғи	—
03575	091*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
03595	043*)	250 сўм пул ютуғи	—
03620	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
03632	123*)	200 сўм пул ютуғи	—
03661	099*)	200 сўм пул ютуғи	—
03718	003*)	200 сўм пул ютуғи	—
03722	004*)	250 сўм пул ютуғи	—
03764	052*)	«Запорожец-968-М» автомашинаси	3998—00
03789	086*)	100 сўм пул ютуғи	—
03790	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
03800	177*)	«Электроника» стол соати	40—00
03814	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
03861	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
03866	196*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
03868	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
03924	133*)	200 сўм пул ютуғи	—
03938	144*)	100 сўм пул ютуғи	—
03955	006*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
03958	118*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
03964	149*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
03996	129*)	200 сўм пул ютуғи	—
04071	061*)	200 сўм пул ютуғи	—
04157	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
04202	197*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
04247	012*)	200 сўм пул ютуғи	—
04284	129*)	1000 сўм пул ютуғи	—
04347	163*)	50 сўм пул ютуғи	—
04376	131*)	1000 сўм пул ютуғи	—
04383	161*)	500 сўм пул ютуғи	—
04417	133*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
04458	179*)	1000 сўм пул ютуғи	—
04461	200*)	50 сўм пул ютуғи	—
04501	097*)	500 сўм пул ютуғи	—
04504	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
04548	007*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
04567	198*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
04578	182*)	100 сўм пул ютуғи	—
04590	151*)	50 сўм пул ютуғи	—
04620	108*)	200 сўм пул ютуғи	—
04629	029*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
04659	056*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
04669	198*)	«Электроника» стол соати	40—00
04680	028*)	«Жигули» ВАЗ-21061» автомашинаси	9123—00
04705	157*)	50 сўм пул ютуғи	—
04752	076*)	50 сўм пул ютуғи	—
04781	045*)	500 сўм пул ютуғи	—
04794	090*)	100 сўм пул ютуғи	—
04804	018*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
04806	084*)	50 сўм пул ютуғи	—
04813	154*)	«Электроника» стол соати	40—00
04822	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
04833	189*)	«Рига-13» мопеди	145—00
04847	159*)	500 сўм пул ютуғи	—
04866	095*)	200 сўм пул ютуғи	—
04934	182*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3 м)	102—00
04938	042*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
05019	032*)	100 сўм пул ютуғи	—
05076	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
05145	103*)	100 сўм пул ютуғи	—
05147	058*)	200 сўм пул ютуғи	—
05157	013*)	100 сўм пул ютуғи	—
05211	090*)	500 сўм пул ютуғи	—
05228	188*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	360—00
05229	192*)	«Россия-325» электропроигриватели	178—00
05261	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
05265	049*)	«Электроника» стол соати	40—00
05275	050*)	50 сўм пул ютуғи	—
05278	125*)	«Снежинка» холодилниги	300—00
05302	143*)	250 сўм пул ютуғи	—
05318	161*)	250 сўм пул ютуғи	—
05322	059*)	50 сўм пул ютуғи	—
05374	194*)	500 сўм пул ютуғи	—
05388	153*)	«Жигули ВАЗ-21013» автомашинаси	7260—00
05408	181*)	100 сўм пул ютуғи	—
05414	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
05418	005*)	50 сўм пул ютуғи	—
05419	018*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
05425	198*)	500 сўм пул ютуғи	—
05445	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
05449	017*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
05459	008*)	500 сўм пул ютуғи	—
05468	172*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2х3м)	102—00
05519	1-200	10 сўм пул ютуғи	—
05531	147*)	200 сўм пул ютуғи	—
05538	021*)	«Урал» ИМЗ. 8. 103 мотоцикли	1832—00
05567	088*)	100 сўм пул ютуғи	—
05578	013*)	100 сўм пул ютуғи	—
05613	1-200	25 сўм пул ютуғи	—
05627	018*)	250 сўм пул ютуғи	—
05643	044*)	«Рига-13» мопеди	145—00
05647	076*)	100 сўм пул ютуғи	—
05669	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
05686	017*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
05692	126*)	«Электроника» стол соати	40—00
05732	160*)	300 сўм пул ютуғи	—
05738	107*)	«Россия»-325» электропроигриватели	178—00
05743	197*)	200 сўм пул ютуғи	—
05795	004*)	«Рига-13» мопеди	145—00
05809	033*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
05817	1-200	3 сўм пул ютуғи	—
05843	1-200	5 сўм пул ютуғи	—
05851	170*)	500 сўм пул ютуғи	—
05873	057*)	300 сўм пул ютуғи	—
05886	1-200	3 сўм пул ютуғи	—

*) Шу сериядаги билетларнинг қолган 199 номерига 1 сўмдан пул ютуғи чиқди.

ЮТУҚЛАРНИ ОЛИШ ТАРТИБИ:

1. Буюм ютуғи чиққан билетнинг эгаси хоҳласа шу буюмнинг қийматини нақд пул билан олиши мумкин.

2. «Жигули — ВАЗ-21061, 2105, 21013, «Москвич-412», «Запорожец-968 М» автомашиналари, «Урал» ИМЗ. 8.103 мотоцикллари, «Весна—211» магнитофонлари, ГДРда ишлаб чиқарилган гиламлар ва полослардан иборат буюм ютуқлари СССР жамғармалар банкининг Ўзбекистон республика банки нарядига биноан «Ўзбекбирлашув»нинг Тошкент базаси томонидан берилади. Қолган буюм ютуқлари жамғарма банкларида лотерея билети олдиндан текшириб кўрилгач жойлардаги магазинлар орқали берилади.

3. Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереяси билетларига чиққан 1100 сўмгача бўлган ютуқларнинг қиймати иттифоқдош республикалар, область ва шаҳарларнинг жамғарма банкларида ҳам тўланаверади. Шу жамғарма банкларидан буюмларни талаб қилиб олиш мумкин.

4. Ютуқ чиққан лотерея билетларини кечи билан 1989 йил 30 июнгача топшириш керак. Шу муддатдан кейин лотерея билетлари ютуқ тўлаш учун қабул қилинмайди.

5. Бошқа иттифоқдош республикаларда ўтказиладиган пул-буюм лотереяси билетларини Ўзбекистон ССРнинг ҳамма шаҳарларидаги жамғарма банкларида текшириш ва ютуқларни шу банклар орқали олиш мумкин.

Бу жадвал расмий ҳужжат бўлиб, пул-буюм ютуқлари газетанинг навбатдаги сони чиққанидан кейин тўланади.

Эслатма: 1. Пул-буюм лотереяси бўйича ютуққа чиққан баъзи бир буюмларни ишлаб чиқариш тўхтатиб қўйилган бўлса, бундай буюмлар шунга ўхшаш бошқа маркадаги буюмлар билан алмаштирилади. Бу ҳолда берилаётган буюм қиймати лотереяга чиққан буюм ютуғининг баҳосидан арзон бўлса, нарх ўртасидаги фарқ қўшиб берилади.

Буюмларнинг чакана савдо нархи ўзгарган тақдирда буюм ютуқлари янги прейскурант кучга кирган вақтдан бошлаб янги нарх бўйича тўланади. Лотерея шартларида кўрсатилган «Жигули — ВАЗ—21061» автомашинаси шу модификациядаги «Жигули —ВАЗ-21063» автомашинаси билан алмаштирилиши мумкин. Бу ҳолда ютуқ эгасига нархлар ўртасидаги фарқ тўланади.

2. Агар буюм ютуғи чиққан лотерея билетларининг эгаси ютуқни нақд пул билан олишни истаса, унга лотерея шартларига биноан ютуқ қиймати тўланади.

Тираж комиссиясининг раиси — халқ депутатлари Бўстонлиқ район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари В. ҚОДИРОВ.

Тираж комиссиясининг масъул секретари — Н. Ф. МУҲИТДИНОВ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

7 МАРТ СОАТ 19.00 ДА,
8 МАРТ СОАТ 17.30 ВА 20.00 ДА,
9 МАРТ СОАТ 19.30 ДА

ТОЖИКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ
ЖУРАБЕК НАБИЕВ
ИШТИРОКИДА
2 БЎЛИМДАН ИБОРАТ

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ИШТИРОК ЭТАДИЛАР:

Сўз устаси Ҳожибой ТОЖИБОЕВ, рақкоса Саодат САЛОМОВА ва бошқалар.

Касса дам олиш кунисиз соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив равишда келиш учун буюртмалар қабул қилинмоқда.

Справкалар учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84, 44-28-04.

ТЕЛЕВИЗОР ХИЗМАТДА

5 МАРТ, ШАНБА

● МТ I

7.00 «120 минут».
9.05 «Мен сизни орзу қилишга ўргатаман». Бадиий фильм.
10.30 Жуковский шаҳри В. И. Ленин номли Маданият саройининг симфоник оркестри чалади.
11.20 Янгиликлар.
11.30 «Инвалидлар аравачасидаги рақс ёки муқаддима». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Таллин).

* * *

16.00 Янгиликлар.
16.10 А. Глазунов. 8-симфония.
16.55 «Нега ва нима учун?». Болалар учун кўрсатув.
17.25 СССР Давлат академик халқ рақс ансамбли мактаб-студияси қатнашчиларининг концерти.
17.55 «Қор эриганда». Мультфильм.
18.05 СССР Давлат академик Большой театрининг духовой оркестри чалади.
18.20 «Китлар кетаётганда». Телевизион бадиий фильм («Экран»).
19.35 «Дунё воқеалари».
19.55 Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланган тантанали йиғилиш. ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театридан олиб кўрсатилади. Кўрсатув тугагач — «Время».
22.00 Композитор А. Пахмутованинг авторлик кечаси. Танаффус пайтида (23.25) — «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.

*

Ўқув программаси

9.15 Каштачилик санъати.
10.05 12.05 Итальян тили.
10.35 Н. А. Римский-Корсаков.
11.35 О. Берггольц поэзияси.
12.45 «Инсон қўшиқ ортидан боради». И. Яунзем.

*

13.05 «Бир картина музейи». Пензадан кўрсатилади.
13.35 «Бачо ва унинг онаси ҳақида эртак». Мультфильм.
13.55 Л. Бетховен. Скрипка, альт, виолончель, контрабас, кларнет, фагот, валторна учун септет.
14.45 «Боғдаги уй нимага ёниб кетди». Ҳужжатли фильм премьераси (Шарқий Сибирь кинохроника студияси).
14.55 Янгиликлар.
15.00 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Илк қувончлар». 2-қисм — «Ғалати ёз». 7-серия.

* * *

18.20 Янгиликлар.
18.30 Конькида югуриш спорти. Жаҳон чемпионати. Эркаклар. Олмаотадан кўрсатилади.
19.30 Э. Григ. «Лирик сюита».
19.50 Енгил атлетика. Европа чемпионати. Венгриядан кўрсатилади.
20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!
20.45 СССР Давлат телерадиоси рус қўшиқлари академик хори ҳузурида меҳмонда. Кўрсатув тугагач — «Время».
22.00 Баскетбол. СССР чемпионати. Эркаклар. 1-ўрин учун матч.
24.00 «Овоз». Бадиий фильм («Мосфильм»).
01.30 Янгиликлар.

● УзТВ

17.00 Кўрсатувлар программаси.
17.05 «Сирли қулф». Мультфильм.
17.25 «Сеҳрли най». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»).
17.50 «Нур таратган соҳибалар». Кинокўрсатув.
19.00 «Ахборот» (рус.).
19.15 «Қуёшли мозаика». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
19.35 «Ахборот».
19.55 Москва. Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланган тантанали йиғилиш. ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театридан олиб кўрсатилади.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Нафосат». Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланган хотин-қизлар программаси.
23.15 Кўрсатувлар программаси.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»— «СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»

Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана
Выходит на узбекском и русском языках.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари —33-44-43, 32-56-21, 33-16-27, 32-54-41, Масъул секретарь — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-56-25, 32-54-48, 32-54-47. Партия турмуши бўлими —33-54-33, 32-56-22. Совет қурилиши бўлими —32-56-34. Деҳқончилик бўлими —33-54-33. 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими —32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими —32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 32-56-39. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46, 32-56-39. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими —32-54-52. Таржима бўлимлари —32-56-31, 32-54-54, 32-54-55, 32-56-28. Иллюстрация бўлими — 32-58-79. Эълонлар бўлими —33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси.

Р. 09625. А. 1045. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12